

Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbîn!

İŞÇİNİN SESİ

Gelecek
onun için savaşılanların!
Yıl: 11, Sayı: 255, 2 Nisan 1984

Cezaevlerinde, duruşmalarda eylemler sürüyor ve halktan destek görüyor

Cezaevleri ses veriyor

- Uygulanan baskılara karşı 600 devrimci tutuklunun Mamak'ta açlık grevi olarak başlattıkları eylem ölüm orucuna dönüştü. 40'ı aşkın tutuklu hastaneye kaldırıldı. Halk, aileler eylemin ardında. Hastanelerin ve cezaevinin önü kalabalık. Cezaevi personelinin etkilenmesinden korkan hükümet, sürekli personel değiştiriyor.
- İstanbul TKP davasında devrimci tutuklular tek tip elbise giymeyi reddettiler.
- Almanya'daki Yeşiller'den, 4'ü milletvekili, 7 kişi Ankara'da gösteri yaparak baskıları, cezaevlerindeki durumu protesto ettiler.

Faşist cunta devrimcileri tutukladı ki, onların topluma etkilerini kırsın, kendisi daha rahat at oynatsın. Bu hesap geri tepti. Şu anda tutuklu devrimcilerin, dört duvar arasından tüm topluma yaydıkları onurlu, savaşkan etki, burjuvazinin kendisini korku duvarları arasında tutuklu duruma sokmuştur.

Diyarbakır'da 1000'i aşkın devrimci tutuklunun, 7 ölü vererek yiğitçe sürdürdükleri direniş ve bunun halktan gördüğü büyük destek karşısında burjuvazi geri adım atmak zorunda kaldı. Devrimcilerin istemlerini kabul edip, bir an önce olayı kapatmaya çalışırken, tam bu sırada, Mamak'ta yeniden olaylar patlak verdi.

Bilindiği gibi ocak ayında tek tip elbise uygulamasına ve baskılara karşı direniş olmuştu. Bir hafta süren direnişte ve ailelerin de direnenlerle aktif dayanışma göstermesinden sonra idare bazı istekleri kabul etmişti. Ancak direniş bittikten sonra idare, sözünü tutmadığı gibi baskıları arttırdı.

Bunun üzerine şubat sonunda, Mamak A Blok'ta ve B Blok'ta birkaç gün arayla yine eylem başladı. Eylem önce açlık

grevi olarak başladı. İdarenin B Blok 7. koğuşa faşistleri de koyması üzerine olaylar çıktı. Tutuklular duruşmada baskıları duyurunca, idare, açlık grevindekilere verilen şekerli ve tuzlu suyu kesti. Bunların üzerine devrimci tutuklular da "o zaman bu ölüm orucudur" dediler ve ölüm orucu başlattılar. Geçen hafta sonundan beri, açlık grevinin yanı sıra ölüm orucu da sürüyor. Haberlere göre 600 kadar devrimci tutuklu eyleme katılıyor. Bunlardan, A Blok'tan 20, B Blok'tan 10 devrimci de ölüm orucundadır.

Bir aydır süren açlık grevi ve içerde faşistlerle çıkan olaylar sonucunda 40 kadar devrimci Gülhane ve Mevki hastanelerine kaldırılmışlardı. Son günlerde, ölüm orucu nedeniyle bir grup devrimci daha hastaneye kaldırıldılar. Eyleme katılan ve hastaneye kaldırılanlar arasında, Dev Yol'cu olmakla, TKP-resmi ve TKP-İşçinin Sesi'nden olmakla "suç"(!)lanan tutukluların bulunduğu bildiriliyor.

Mamak'ın, Gülhane ve Mevki hastanelerinin önünde koca kalabalıklar toplandı. Gelen geçen askeri arabalar durduruluyor. İlgi ve tepki giderek

büyüyor ve yayılıyor. 23 Mart'ta demokrat avukatlar bir toplantı yaptılar, durumu görüştüler. Ayrıca, tutuklularla dayanışma başka kesimlerde de giderek daha örgütlü biçimler alıyor.

Başkentte, Mamak'taki başkaldırı hükümeti ve yetkilileri çok korkutuyor. Bir yandan bu eylemle dayanışmanın açık yığın eylemi olarak patlak vermesinden, öte yandan devlet kadroları içinde çatlakların belirmesinden korkuyorlar. Bu nedenle, içerde tutumlarını biraz değiştirerek, kitap ve mektup yasağını gevşettiler ama görüş yasağı henüz yarı yarıya sürüyor. Bir otobüsü alıp, birini almıyorlar. Ayrıca, Mamak ve başka kritik noktalardaki kadroların etkilenmesini engellemek amacıyla sürekli personel değişimi yapıyorlar. 5 Mart'ta Mamak'ta yine bir değişim yaptılar.

Mamak eylemi hakkında ayrıntılı haber arka sayfamızdadır.

İstanbul TKP davasında tek tip elbise protesto edildi

Baskılara karşı başkaldırı duruşmalarda da sürüyor. Son

olarak İstanbul TKP davasında, önce üç, bir sonraki celsede dört "sanık"(!) tek tip elbise giymeyerek bu uygulamayı protesto ettiler.

Önce, TKP-İşçinin Sesi örgütünden olmakla, hatta ikisi Eşgüdüm Komitesi ve Üst Büro üyesi olmakla "suç"lanan üç tutuklu, tek tip elbise giymediler ve tutuklulara tek tip elbise giydirmeye kimsenin hakkı olmadığını belirttiler. Bir sonraki celsede yine aynı tutumu aldılar. Bu kez protestoya, TKP-resmi'den olmakla "suç"lanan bir "sanık" daha katıldı. (Olayın tutanağını arka sayfamızda yayınlıyoruz.)

Mahkeme salonunda bulunan dinleyiciler de eylemi desteklediler. Her iki olayda hakim tek tip elbise giymeyen "sanıklar"ı hemen dışarı çıkarttırdı. Ancak bu başkaldırı eylemi, dinleyenlerin, görenlerin ve duyanların hafızasından dışarı da zorla çıkarılamaz.

Tutuklu devrimcilerin şanlı eylemleri cezaevi duvarlarının, mahkeme salonlarının hatta Türkiye sınırlarının çok ötesinde bir etki yapıyor. Türkiye'deki patlayıcı maddeyi ateş verebilecek bu etki, dev-

rimci hareket için büyük önem taşıyor.

Yeşillerin Ankara'daki protestosu

Bir yandan ağır baskılar sürerken, on binlerce devrimci tutuklu-yken ve cezaevlerinde baskılara karşı şanlı eylemler yürürken, Türkiye'nin yerel seçimleri gösterip de "demokrasi" yaygarası koparmasına karşı ve cezaevlerindeki direnişle dayanışma göstermek için Almanya'daki Yeşiller'den 7 kişi Ankara'da bir protesto eylemi yaptılar.

Yeşiller'den, 4'ü milletvekili, 3'ü partinin önde gelenlerinden 7 kişi, Kızılay'da kendilerini zincire bağlayıp pankartlar açtılar, bildiriler dağıttılar. Pankartlarda, "Batı'da ve Doğu'da, Türkler ve Kürtler için insan haklarına saygı", "İşkence ve idamla demokrasi olanaksızdır", "Türkiyeli işçiler Batı Almanya'dan kovulamaz" gibi belgiler yazılıydı.

Eylem büyük ilgi gördü. Polis, 7 eylemciyi ve 8 yabancı gazeteciyi hemen tutukladı ve yurtdışına çıkardı. Ancak, olayın gerek Türkiye'de gerekse Avrupa kamuoyundaki etkisi sürüyor.

Seçim sonuçlarında sıcak günlerin ipuçları var

Burjuvazi yerel seçimlerin yalnızca bir sonucundan memnun: Nasıl olursa olsun, bu işin geçmiş, bitmiş olmasından! Bunun dışında sevinecek hiçbir şeyi yoktur. Faşizmin çözülme süreci hızlandı ve burjuvazi epey "üzücü" bir durumla karşı karşıya kaldı.

Cuntayla doğrudan özdeşleştirilen MDP'nin oyları %23'den %7.1'e (il genel meclisi geçici sonuçlarına göre) düştü. MDP'nin kaybolan %16 oyu gitse ANAP'a gitmiştir. Gelgelelim ANAP'ın da oyları düşüş gösterdi.

Cuntadan "bağımsız" görünüm takınarak, ANAP 6 Kasım'da %46 oy almıştı. Şimdi MDP'nin kayıp %16'sı da eklenince, ANAP'ın %60'ın üzerinde oy alması gerekirdi. Oysa %41.4 almış. Demek ki yaklaşık %20 oy kaybetti. Sürdürdüğü "bağımsız" görünümüne, "yenilikçi" önlemlerinin iç yüzü pratikte tam sergilenmeden yerel seçimleri hemen yapma-

sına ve yerel seçimlerde hükümet partisine oy verme eğiliminin yaygınlığına rağmen oy kaybetti! "Yenilikçi" ANAP da bayatladı!

Yalnızca ANAP değil, 6 Kasım'da, "milletin egemenliğini" temsil ediyor diye nutuklar düzdükleri "yüce" meclisin tümü bayatladı. Son seçimler yereldi, ama 6 Kasım seçimlerine sokulmayan partilerin bu seçimlere katılmasıyla hiç de yerel çerçevede kalmayan bir rekabet yürüdü ve sonuçta, "yüce" meclisteki partilerin tümü oyların ancak %57.3'ünü aldılar. Şimdi meclis, "milletin" değil, "milletin yarısından biraz fazlasının egemenliğini" temsil ediyor. Oyların %40'ını almış bir muhalefet meclisin dışında duruyor. "Millet" derken kastedilen burjuvazidir. Bu durumda kuşkusuz burjuvazi içindeki çelişkiler kızışacaktır. Nitekim daha şimdiden bunun ipuçları belirdi. Örneğin, HP kayıyor.

Yalnızca burjuvazi içindeki çelişkilerin değil, seçim sonuç-

ları, toplumda da çelişkilerin kızışacağına işaret ediyor. On binlerce devrimci tutuklu-yken, 54 ilde sıkıyönetim varken, azılı gerici yasalar işlerken ve her türlü baskı sürerken, çözülme sürecinde de olsa faşizm altında yapılan seçimlerin, toplumdaki sola kayışı doğrudan ve tam yansıması olanaksızdır. Ama bu seçimler yine de fazlasıyla yansıttı. Demek ki sola kayış oldukça güçlüdür.

Bir kez, HP ve SODEP toplam %32 oy aldılar. HP cuntanın kukla bir partisidir ama oyları cunta yanlılarından almıyor. Böyle olsa "halkçı" görünme gereksinimi olmazdı. HP'ye de, SODEP'e de verilen oylar, bu partilerin gerçek niteliklerinden bağımsız olarak sol niyetli oylardır. Nesnel olarak bu oylar sol özelemleri, yansıttıyor.

İkincisi, daha dün ortaya çıkan SODEP, oyların %23.4'ünü aldı. Geçen seçimlerde %30 alan HP'nin oyları %8.8'e düştü. Bu, HP'nin cunta kuklası sol

niteliğinin de açığa çıktığını gösteriyor. Bu açıdan geçen seçimlerde HP'nin aldığı %30 oyla, bu seçimlerde SODEP ve HP'nin aldığı %32 kadar oy arasındaki fark yalnızca %2'lik nicel fark değildir. O günden bugüne toplumdaki sola kayışın ilerlediğini gösteren nitel bir faktır.

SODEP düzgün bir muhalefet bile yürütmedi. Alternatif olmak istemedi. Halkın demokratik istemlerine hiçbir sağlam yanıt getirmedi. "Seni çok seviyorum", "babasının oğlu" flamları arasında "siyaset" (?) yaptı. Adeta, takındığı sol görünümü fazlaca deşelemek istemezmişcesine, "propaganda-yı" olabildiğince siyaset dışına çekti. Buna göre yine de çok yüksek oranda oy aldı. Yalnızca, HP'den daha sol görünmenin avantajını kullandı.

Toplumda hızlı bir sola kayış vardır. Ve toplumun iki ana sınıfı bunun gayet iyi farkındadır. Bu durum karşısında

burjuvazi kendine göre önlemler almaya çalışıyor. Bir yandan erken seçim konusunun hiç açılmaması için çeşitli pazarlıklar yürütüyor. Öte yandan bu sola kayışa aşamalı barajlar koyuyor. SODEP tutmadı, yedeği Ecevit bekliyor. Ecevit bu seçimleri boykot etti, oy kullanmadı, daha sol alternatif olarak hazırlanıyor. O tutmazsa, kötüler arasında göreceli iyileri kapsayan bir almasıklar hiyerarşisi var.

Son zamanlarda çeşitli işlevsiz sol örgütler gazetelerde durup dururken manşete çekiliyor, meşhur ediliyor. Yine son zamanlarda, "saldırı" görünümü altında menşeviklerin epey dolaylı propagandası yürüdü.

Ancak bu kez sular barajları yıkıp geçecektir. İşçi sınıfımız, sola kayışın başını çekme hazırlığındadır. Onun elleri burjuvazi ve oportünizmin boğazında, güçlü kolları cezaevlerinde yiğitçe direnen devrimcilerin omuzlarındadır.

İŞÇİNİN SESİ

Masrafı: İngiltere'de 50p, Almanya'da 2DM ■ Yıllık abone: İngiltere'de 15 pound; Almanya'da 50DM ■ Yazışma adresi: PO Box 407 London, E16 2EA ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU)

DİKKAT

Yoldaşlar,
İşçinin Sesi'nin adresi değişti
Yeni adresimiz şudur:
İşçinin Sesi
PO Box 407
London, E16 2EA

Üreticiye yolu göstereceğiz

Faşist diktatörlük, 1983 tütün piyasasını, baş fiyatı 465 liradan olmak üzere açtı. Tekel, bir milyon ton tütünden ancak çok az bir bölümünü baş fiyattan ödeyerek aldı. Geri kalana tüccar tırpanı vurdu. Aynı şey, çekirdeksiz kuru üzümde de oldu. Çekirdeksiz kuru üzüm fiyatı 150 lirayı geçmedi. Bu, üreticiye büyük bir darbe oldu. Üstelik, bu darbe, üreticiyi tam da 25 Mart yerel seçimleri hazırlığında gafil avladı. Halkımız, darbenin kimden geldiğini iyi anlamalıdır. Küçük üretici çaresiz durumdadır. Bu ürünleri ekmek zorundadır, çünkü bir başka geliri yoktur. İşçi, köylü zenginlikleri yaratır, ama burjuvazinin adamları keyfine bakar!

S.K., Manisa

Gizli Takipçiler

Yoldaşlar ilk önce kısaca gazete satışlarına değinmek istiyorum. İşçinin Sesi sempatanlarının Hamburg gazete satışları düzenliliğini hiçbir zaman yitirmemiştir, yitirmeyecektir.

Gazete satışlarımız sesli propaganda temelinde, güncel sorunlarla bağlı, Türkiye devrimini hedef alan satışlardır. Diğer örgütlerin gazete satışlarında pek görünmemesi, bizim sesli propaganda yapmamızı belli anlamda "etkiliyor". Bu etkilemeyi kırmak için biz de yoldaşlarla şöyle birşey düşündük. Diğer örgütlere gazete satışları için davetiye yollayacağız.

Yoldaşlar, bazı menşevik sorumlular İşçinin Sesi gazetesinin içeriğinin boş olduğunu, içinde birşey bulamadıklarını

söylüyorlar. "Gazeteyi onun için almıyorlarmış." Tabii ki içinde aradıklarını bulamazlar, bizce içinde aradıkları açıktır: "Faşizme karşı ulusal demokratik güçlerle (AP, CHP, MSP) işbirliği, burjuva demokrasisi, burjuva kuyrukçuluğu". Bunları bulmak için daha çok beklerler.

Geçenlerde menşevik sorumlulardan biri benim çalıştığım yere geldi. İşçinin Sesi hakkında "yakınıp" duruyor. "Bu böyle gitmez, siz de gelin parti içinde yer alın, gazete satışlarında böyle sesli propaganda yapmayın, yığınları kaçırıyorsunuz, artık İşçinin Sesi tıkanıp, uzun zaman-dan beri (5-6 aydır) yayın bile çıkaramıyorsunuz."

Yoldaşlar, bunlar İşçinin Sesi'nin gizli takipçileridir. Bir yandan İşçinin Sesi yayınları içinde birşey bulamadıklarından almayacaklarını söylüyorlar, öte yandan, İşçinin Sesi kısa bir dönem yayın çıkarmaya "ara vermiş" diye tepkiyle karşılıyorlar.

Kendilerine sormalı: 60 yıldır kaç tane broşür çıkarmışlar? Menşeviklerin söyledikleri her söz işçi mizahına yazılacak şeylerdir.

Yoldaşlar bir önerim var! Atılım'ı gazetemizin işçi mizahı sayfasına basalım.

E.Erdem, Hamburg

Düsseldorf'ta Başak İMG'yi kurduk

Yoldaşlar, Türkiye'de ekonomik, toplumsal hiçbir soruna çözüm getirememek, çeşitli palavralarla halkımızın karşısına çıkan Özal hükümetini çıkmaza sokarken, tek alternatifin, yani, kalıcı bir çözümün ancak devrimle sağlanabileceği gerçeğini yığınların bilincine gittikçe daha derin bir şekilde kazıyor.

Bizler, Düsseldorf'ta İşçinin Sesi sempatanları, halkların başbelası faşizme karşı devrim için savaşmanın zorunluluğuna inanmış devrimciler olarak, Başak İMG'yi oluşturduk. İMG'mizde, ilk adımda önümüze şu görevleri koyduk:

— İdeolojik yönden kendimizi yetiştirmek (İşçinin Sesi aracılığı ile), devrim kavgasına yararlı kadrolar olmak ve oluşturmak.

— Örgütümüzü genişletmek için yığın çalışması yapmak, yayınlarımızı en geniş çevrelere en iyi şekilde ulaştırmak.

— Kulübümüzde (İşçi Gençlik Kulübü'nde) gençlik ve yabancı işçi sorunlarına ilişkin seminerler düzenlemek.

— Gençlerle ilgilenmek ve onların sorunlarına eğilmek.
— Gazetemiz İşçinin Sesi'ne haber ve yazı göndermek.
Yaşasın TKP-İşçinin Sesi!

Başak İMG, Düsseldorf

Gelişmenin yolu örgütlü savaştır

Yoldaşlar, Bir süredir Hamburg'daki sosyalist yığın örgütü HTİB'e gidip geliyorum. Komünistlere eskiden beri sempati vardı.

İlk dönemlerde çalışmaları dışarıdan izleyebiliyordum. Örgüte sık sık gidemem ve bilgi düzeyimi geri hissetmem beni çalışmalardan uzak tutuyordu. Örgüte gelince oturuyor, yürütülen çalışmaları izliyordum. Bu durum beni rahatsız etmeye başlamıştı. Kendimi bomboş hissetmeye başladım. Ben de diğer arkadaşlar gibi nöbet tutmak, gazete satışlarına çıkmak ve bilgimi arttırmak istiyordum. İşlere hırsla sarıldım ve beni geri çeken unsurların önüne geçebildim.

Yaklaşık iki aydır çalışmalara aktif olarak katılıyorum. Katıldığım çalışmalar, abone kampanyası, yığın çalışması, gazete satışları, kültürel çalışmalar, İşçinin Sesi 10. yıl toplantı hazırlıkları ve eğitimler oldu. Bu çalışmalardan çok şey öğrendim.

Eğitim çalışmalarına ağırlık veriyoruz. Bilgi düzeyimizi yükseltmeye ve diğer yoldaşlarla aramızdaki farkı kapatmaya çalışıyoruz. Bunun için hafta ortasında ek sabah eğitimleri yapıyoruz. Cuma toplantılarımız ve Pazar seminerlerimiz de çok yararlı oluyor. İnsan geliştiğini fark ediyor. Okuduklarımızı daha iyi anlıyor, daha iyi kavriyoruz.

Artık ne yapacağımızı biliyoruz. Çok yönlü gelişmenin yolu örgütlü olmaktan geçiyor.

Devrimci selamlarımızla.

Deniz Akgün, Hamburg

İşçiler birlik olun

Yoldaşlar, Biz Fransa'da konfeksiyon işkolunda toplaşmış durumdayız. Sorunlarımız çok.

Konfeksiyon öyle bir işkolu ki, patronlar, Fransız burjuvazisinin

işçilere tanıdığı bazı sosyal hakları bile vermiyorlar. Her patron aklına estiği gibi tutum alıyor. Parçabaşı çalışmayla işçiler arasında rekabet sokup, onların birlikte savaşını da engellemeye çalışıyorlar. Ama bu düzen böyle gitmeyecek.

Sorunların çözümü örgütlü ve birlikte savaşla olacağını gören biz işçiler FİB altında bir İşçi Bürosu kurduk. Bu düzenin böyle sürmesini önlemek, sorunlarımızı çözmek için İşçi Bürosu'yla birlikte savaşıyoruz.

Paris'ten Genç Savaşçılar

İnanç İMG'yi kurduk

Değerli yoldaşlar, Faşist cunta Türkiye kapitalizminin bunalımlarını çözemedi, çözemiyor. Ülkemizde hareketlenme yavaştan hızlanıyor.

Bu dönemde görevlerimiz artıyor. Yığınlarla daha sıkı bağlanmak, daha çok insanı devrim savaşına kazanmak, kadınlar arasındaki çalışmamızı hızlandırmak.

Bizler, Hamburg'da kadınların yoğunlaştığı sorunlarına eğilmek ve onları örgütlemek için bir İMG kurduk. Adını İnanç koyduk. Bu İMG'mizin, kadınlar arasındaki çalışmamızı hızlandıracağına inanıyoruz.

Devrimci selamlarımızla

Çiğdem Aksu, Hamburg

Yaşasın 8 Mart Uluslararası Kadınlar Günü

Bundan 98 yıl önce, 8 Mart 1886 yılında Amerikalı tekstil işçisi kadınların "eşit işe eşit ücret" istemiyle ve sendikalaşma ve oy hakkı için açtıkları mücadele bayrağı, bugün dünyada tüm emekçilerin ellerinde göklerde dalgalanıyor.

1910 yılında yapılan "Sosyalist Kadınlar 2. Kurultayı"ndan bu yana, 8 Mart, "Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü" olarak, emperyalizme, gericiğe ve faşizme karşı, devrim ve sosyalizm mücadelesinde her yıl yeni bir çağrı, yeni bir adım olarak anılıyor. Bugün de, içinde yaşadığımız kapitalist düzen her türlü yasa ve zorlamalarıyla kadını ikinci sınıf bir insan olarak yaşamaya mahkum ediyor.

Almanya'da, diğer

kapitalist ülkelerde olduğu gibi, işsizlikten en çok kadın işçiler etkileniyor. İş bulan ya da daha henüz işinden atılmamış olanlar ise en ağır sömürüye maruz bırakılıyor. Erkeklerle aynı işi yapan kadınlar, aynı ücreti alamıyorlar.

Analık izin süreleri kısıtlanıyor, çocuk paraları düşürülüyor. Ülkemiz Türkiye'de, kadınların büyük bir çoğunluğu bir iş bulma imkanına sahip değildir. 17-18 yaşlarına gelen genç kızlar bir mal gibi para karşılığı satılarak evlendiriliyor. Kadın ve erkek ayrımı yapılmadan, insanın insanca yaşayacağı bir düzen için, işsizliğin, açlığın, sömürünün olmadığı sosyalist bir düzen için verdiğimiz mücadeleyi, işsizliğe ve savaş harcamalarına karşı yeni iş olanakları ve iş süresinin azaltılması için verdiğimiz mücadeleyle birleştirerek, 8 Mart'ı kutluyoruz.

Analılar, bacılar; kadınlarımız, kapitalist sömürü düzeninde çifte baskı altında eziliyorlar. Kadınlarımız buna karşı sessiz kalamazlar. Emekçi kadınlar, kapitalist sömürü düzenini yıkmak için mücadeleye katılın. Kurtuluşumuz devrimle olanaklıdır.

Frankfurt
VDO Fabrikasından
bir gurup kadın

Yığınlardan haber iletelim

Yayın çalışması proletaryanın komünizm savaşından bağımsız olamaz. Parti yayınları, yığınlara komünizmi benimseten ve partinin ideolojik birliğini kuran araçlardır. İşçi sınıfı bugüne dek işçi sınıfının davasını savunuyoruz diye öne çıkan çok demagoglar gördü. Ama Türkiye işçi sınıfı artık demagojiyle kandırılacak düzeyi çoktan aştı. Kimin kendi davasını savunduğunu, menşevizmin kimliğini, aslında işçi sınıfının davasından "bağımsız" yazarların neye hizmet ettiklerini görmeye başladık.

Değirmek istediğim ikinci nokta, partililerin Merkez Organ'a olan tutumudur. Tüm parti militanları Merkez Organ'ın ideolojik ve siyasal hattını çalışmalı ve sindirmelidir. Çünkü gazetede görüşleri yığınlar arasında savunmak, gazetenin kolektif örgütleyicilik görevini yerine getirmesi onu öğrenen partililer aracılığıyla olur.

Bunu başardığımız ölçüde gazetemizi ve

Partimizi önümüzdeki yıllara da başarıyla hazırlayabiliriz.

S. Savaş, Paris

Sekterizm örneği

10 Mart Cumartesi günü Oslo'da menşevikler tarafından bir gece düzenlendi. Gecenin konusu siyasi tutuklularla dayanışma idi. Yoldaşlarımız birkaç kez geceye geleceğimizi ve orada yayın satacağımızı söylediler. Sorumlusu bunu kabul etti ve yoldaşların birine "size yayın sattırmazsak bu sizlerden korktuğumuz anlamına gelir" dedi. Gerçekten de bu, ancak bu anlama gelebilirdi. Geceye gidildiğinde aynı kişi, yeni bir karar aldıklarını ve bize yayın sattırmayacaklarını söyledi. Yeni kararlarının nedeni İşçinin Sesi ve kendileri arasındaki ayrımın diğer sol örgütlerle olan ayrımlara benzenmemesi, bunun özel bir durum olmasıymış. "Birbirimize bu kadar küfür ettik, söylemediğimiz kalmadı. Bundan sonra buraya gelip yayın satmanız doğru olmaz. Bu geceyi bir başka örgüt yapmış olsaydı hem siz, hem biz yayınlarımızı satabilirdik, fakat geceyi biz yapıyoruz. Sizlerin burada yayın satmanızı istemiyoruz" dedi. Kendisine biz toplantı veya gece yaptığımızda, onları, bıraktık yayın sattırmamayı, konuşma yapmalarına şans tanımak için kürsüye bile davet ettiğimizi söyledik. "Bu sizin bileceğiniz iştir, biz sizin toplantınızda yayın satmaz, bildiri dağıtmayız ve bizim gecelerimizde sizlerin bunu yapmanızı istemeyiz. Örneğin bu gece burada herkes, her örgüt yayın satabilir fakat İşçinin Sesi ve gerici örgütler hariç" dedi.

Yoldaşlar, söylenen açıktır. Gecede 30-40 kişi kadar vardı. Ayrılmamız göze çarpmış ki daha sonra bizlere nedenini sormaya başladılar. Bu ise oportünizmin teşhiri için elimize bir fırsat daha vermiş oldu.

İdeolojiden yana değil fakat "resmi" olmanın verdiği "güvenlik" duygusundan yana olanlara pek diyeceğimizi yok. Bunun hesabını onlardan arkalarından nal toplayacakları işçi sınıfı soracak. Gönü devrimden yana olan ve hâlâ "resmi"lerin vaazlarını devrimci bir görünüşe "tercüme" etmeye çalışan iyi niyetli yoldaşlara ise bir sözümüz var: Devrim sonrası işçi sınıfına ne diyeceksiniz?

Selahattin Öz, Norveç

Yiğitçe direnen devrimci tutuklularla dayanışmak için Almanya'daki Yeşiller'den 4 parlamenter, Uli Fischer, Willi Hoss, Garriele Potthast, Milah Horacek, partinin federal başkanlarından Rudolf Bahro, partinin eski genel sekreteri Lukas Beckmann ve partide müzik çalışmasının sorumlularından Kalle Winkler 23 Mart günü Ankara'da bir eylem yaptılar. Aşağıda, Uli Fischer ile yaptığımız söyleşiyi veriyoruz.

İŞÇİNİN SESİ: 23 Mart günü Ankara Kızılay meydanında yapılan eyleme siz de katıldınız. Bu eylemi yapmaya sizi hangi nedenler sürükledi?

FISCHER: Bizler Türkiye'deki askeri cezaevlerinde endişe verici duruma, sözümona başlatılan "demokratikleşmeden" sonra da elimizden geldiğince işaret etmeyi zorunlu gördük. Türkiye'nin, batı ülkelerinin ve bizim hükümetimizin de paylaştığı gibi, sözümona demokratikleşmeyi yutturma çabalarında belli ölçüde başarılı olduğunu gördük. Ancak askeri cezaevlerinde, Mamak'ta, Diyarbakır'da, Metris'te, Erzurum'da — doğru hatırlıyorsam bunlar en büyük dört cezaevi — vahşice işkenceye tabi tutulan ve insan haklarından yoksun bırakılan binlerce insanın unutulduğu endişesi içindeydik.

Ankara'da gösteri yapan Yeşiller'den Uli Fischer ile söyleşi

İŞÇİNİN SESİ: Eylemin nasıl hazırlandığını ve uygulandığını kısaca anlatır mısınız?

FISCHER: Önce eyleme ilgi duyan kişileri biraraya topladık. Beraberce Ankara'ya gittik. Belgiler üzerine anlaştık ve bir basın açıklaması ve bildiriye kaleme aldık. Sonra daha önce kararlaştırdığımız bir zamanda Kızılay meydanına gittik. Kendimizi orada zincire bağladık, pankartlarımızı açtık ve elimizdeki bildirileri çok kısa bir zaman içinde toplanan insanlara dağıttık.

İŞÇİNİN SESİ: Halkın tepkisi nasıldı?

FISCHER: Halk eyleme büyük ilgi gösterdi. Çok kısa zaman içinde yüzlerce insan etrafımıza toplandı ve bize, omuzumuza vurarak, zafer işareti göstererek, arada bir sıkılmış yumruklarını havaya kaldırarak sempati gösterdiler. Ancak şu da gizlenemez ki,

beklemediğimiz derecede bazıları da polisten, eyleme çabuk son vermesini istediler.

İŞÇİNİN SESİ: Eylemden sonra ne oldu?

FISCHER: Önce bir polis karakoluna, oradan da emniyete götürüldük. Sorguya çekildik, içeri tıkıldık ve aynı günün akşamı bir polis otobüsüyle havaalanına götürüldük. Buradan da Frankfurt'a postalandık.

İŞÇİNİN SESİ: Son zamanlarda yönetime karşı eleştirilerin yapılması, küçük çapta hareketlenmeler ve yerel seçimlerin kendisi faşizmin bir çözüme sürecinde olduğunu gösteriyor. Önümüzdeki dönemde Türkiye'deki siyasi gelişmenin hangi yolu izleyeceğine ilişkin görüşleriniz nelerdir?

FISCHER: Şuna kesin inanıyorum. Türkiye'de uzun dönemde, ulusal azınlıklar sorunu ve bilhassa Kürt halkının so-

runu çözülmeden ve kısa dönemde, askeri cunta tarafından tutuklanan, işkenceye tabi tutulan ve yargılanan tüm insanlar için genel bir af uygulanmadan Türkiye gerçek bir demokratikleşmeye giremez. Ve demokrasi, ordu tarafından emredilen bugünkü biçimiyle, ancak bu iki koşul yerine getirildikten sonra gelişebilir.

İŞÇİNİN SESİ: Güçlü bir muhalefetin faşizmin çözülme sürecini hızlandıracağı söyleniyor. Biliyorsunuz, ANAP yerel seçimlerde oyların %40-45'ini topladı. Burjuva muhalefet de toplam olarak aşağı yukarı o kadar oy aldı. Bunun faşizmin çözülme sürecini hızlandıracağını düşünüyor musunuz?

FISCHER: Eski demokratik partilerin devamı olan partilerin yerel seçimlerde aldıkları sonuç sevindiricidir. Hükümeti oluşturan partinin aldığı sonuç ise pek şaşırtıcı olmasa gerek. Hele

merkezi yapıya sahip Türkiye gibi bir ülkede, çoğu yerde, "en iyisi hükümet partisini seçelim, Ankara'yla en iyi ilişkileri olan parti budur ve işimiz düşerse en iyi bu parti bize yardım eder" görüşü yaygındır. Seçim sonuçları muhakkak ki demokrasinin Türkiye'de biraz olsun ya yılmasını getirecektir ancak bunun ne derecede olacağını şu anda kestiremiyorum.

İŞÇİNİN SESİ: Sizin eklemek istediğiniz başka birşey var mı?

FISCHER: Ben şahsen eylemin başarılı geçtiğine sevindim. Türkiye'den geri döndükten sonra çok sayıda insan telefon edip, mektup gönderip bizi eylemden dolayı kutladılar. Eylem mütevaziydi. Türk hapishanelerine burnumuzu yalnızca beş saat soktuk. Bu nedenle hapisane terörünün çok azını kavrayabildik. Bizim gördüğümüz yalnızca su üstünde kalan kısmıydı. Ümit ederim ki yaptığımız eylem, Diyarbakır, Mamak ve Metris'teki insanlara haksızlığa karşı mücadelelerinde yardım eder. Yaptığımız işi mütevazı görüyorum ve sansasyonel birşey olduğunu düşünmüyorum. Ben ve bu eylemi birlikte yaptığımız insanlar bunun zorunlu olduğu görüşündeydik ve amacımız halen açık grevinde bulunan insanları desteklemektir. Zamanlaması — bu da çok açıktır ki — yerel seçimlerle ilgiliydi.

Güney Afrika'da neler oluyor

Yılbaşından bu yana Afrika kıtasının güney ucunda önemli gelişmeler oldu.

İlk olarak, bir süredir Angola Halk Cumhuriyeti hükümeti ile ırkçı, emperyalist Güney Afrika hükümeti temsilcileri arasında sürdürülen görüşmeler uzlaşma ile sonuçlandı. İki ülke arasında varılan uzlaşma gereğince, Güney Afrika yıllardır işgal altında bulundurduğu Güney Angola'daki birliklerini geri çekecek. Angola ise, Güney Afrika'nın 1915 yılından bu yana işgal altında tuttuğu Namibya'da (Güney Batı Afrika) emperyalizme ve işgale karşı silahlı savaş yürüten SWAPO (Güney Batı Afrika Halkı Örgütü) militanlarının Angola topraklarındaki üslerinden Namibya'daki işgalcilerin askeri hedeflerine saldırmasını önleyecek. SWAPO örgütünden yapılan bir açıklamada, örgütün bu uzlaşmaya uymayacağı belirtiliyor.

İkinci önemli gelişme ise, 16 mart tarihinde yine emperyalist Güney Afrika yönetimi ile Mozambik Halk Cumhuriyeti yönetimi arasında imzalanan saldırmazlık paktı oldu. İki ülkenin en üst yöneticilerince imzalanan anlaşmaya göre, her iki ülke aralarındaki farklılıkları barışçıl yöntemlerle çözmeye çalışırken, birbirlerine karşı askeri güç kullanmayacaklar. Anlaşmanın bir başka maddesi, her iki ülke yönetiminin, gerilla guruplarının, silahlı toplulukların iki ülke arasındaki sınırı aşarak ya da üçüncü bir ülke üzerinden geçerek taraflardan herhangi birine karşı saldırıda bulunmasını önleme

Afrika Ulusal Kongresi (ANC) Başkanı Oliver Tambo, geçenlerde Büyük Londra Belediye-si'nin çağrılısı olarak Londra'ya geldi ve bir konuşma yaptı. Toplantıda güvenliğin büyük önem taşıması nedeniyle, Büyük Londra Belediyesi İTİB'e başvurarak, güvenlik örgütlenmesinden İTİB'in sorumlu olmasını istedi. İTİB bu sorumluluğu yerine getirdi.

Toplantıda konuşmacılar ırkçılık, emperyalizmin geri kalmış ülkelere karşı izlediği siyaset gibi konulara değindiler. Toplantı başarıyla son buldu.

zorunluluğunu öngörüyor. Buna göre, Güney Afrika Mozambik'deki devrimci yönetime karşı örgütlediği Mozambik Ulusal Direnişi adlı karşı-devrimci sabotör örgüte yardım etmeyecek. Mozambik ise, kendi topraklarında üslenmiş bulunan ANC (Afrika Ulusal Kongresi — 1912 yılında kuruldu. Güney Afrika Komünist Partisi'nce aktif destekleniyor. 1960 Sharpeville katliamından sonra yasaklandı. 1961 yılında silahlı savaşıma geçme kararı aldı — İ.S.) gerillalarının sınırı aşarak ya da Swaziland üzerinden geçerek Güney Afrika'da silahlı savaş yürütmelerini önleyecek.

Güney Afrika Komünist Partisi'nin aktif desteğine sahip olan Afrika Ulusal Kongresi Genel Sekreteri Alfred Nzo, bu gelişme üzerine bir bildiri yayınlarak, "saldırmazlık paktı"nın eleştirdi ve ANC gerillalarının Güney Afrika içinde silahlı savaşı daha da tırmandıracağını bildirdi. Mozambik Dışisleri

Bakanı Joaquim Chissano ise, ANC üyelerinin bu paktı kabulledikleri sürece Mozambik'de kalabileceklerini, Mozambik'in ANC'ye verdiği desteği sürdüreceğini, ancak bunun diplomatik planda olacağını söyledi.

Saldırmazlık Paktı'nın imzalandığı gün yapılan ANC açıklamasında şöyle deniliyor:

"Son birkaç haftadır, ırkçı ve sömürgeci Güney Afrika rejimi güney Afrika'da çılgınca bir diplomatik, politik ve propaganda karşı saldırısına geçti.

"Bu saldırının bazı temel hedefleri şunlardır:

"— ANC'yi (Afrika Ulusal Kongresi) tüm güney Afrika'da yalıtılmak ve bölgemizin bağımsız ülkelerini, Güney Afrika'nın ulusal kurtuluş savaşının öncü hareketi olan ANC'yi iğdiş etme çabasında Pretorya'nın ajanları gibi davranmaya zorlamak.

"● Güney Afrika'nın kurtuluşu için verilen silahlı savaşımlı likide etmek.

"● Cephe Devletleri'nin (İrkçı, emperyalist ve sömürgeci Güney Afrika, Rodezya ve Portekiz'e karşı bölge halklarınca sürdürülen savaşında doğrudan ya da dolaylı yer alan güney Afrika devletler gurubu. Angola, Zambiya, Tanzanya, Mozambik bunların arasında yer alıyor — İ.S.) birliğini ortadan kaldırıcı çabalarında Pretorya rejimine yeni köprübaşıları kazandırmak... ve güney Afrika'nın bağımsız devletlerini böylece kendine tabi devletler haline getirmek.

"● Cephe Devletleri'nin varolan prestijini, beyaz azınlığın, ırkçı Güney Afrika'nın uluslararası yalıtılmisliğini azaltmak, kendine, sö-

mürgeci ve faşist devletine meşruluk kazandırmak için sürdürdüğü kampanyada kullanmak.

(...)

"Böyle anlaşmalar, ülkemizi yönetmek için hiçbir moral ve hukuksal hakka sahip olmayan bir rejimle yapıldığı için, Güney Afrika'da yerleşmiş beyaz azınlığın gayrimişru yönetiminin devamını sağlamaya yardımcı olabilecektir. Tam da bu nedenledir ki bu azınlık, yıllarca, bağımsız Afrika'yı bu tür anlaşmalarla bağlamayı denedi.

"ANC (Afrika Ulusal Kongresi) bölgemizdeki halkların karşı karşıya olduğu devasa politik, ekonomik ve güvenliğe ilişkin sorunların derinden bilincindedir. Bu sorunların çoğunun suçu, bölgemizdeki ülkelerin bağımsızlığının sınırını istikrarsızlık yaratıcı ve saldırgan politikasıyla belirlemek isteyen Pretorya rejiminde aranmalıdır.

"Tepeden tırnağa dek, bütün güney Afrika'da öldürdüğü binlerce insanın kanına bulanmış olan bu rejimin bölgemizdeki adaletin ve barışın mimarı olamayacağı kanısındayız.

(...)

"Bölgemizde haklı ve kalıcı barış, savaşın ve istikrarsızlığın bu çevrede kökü olan ırkçılık rejimi ve onun Güney Afrika ve Namibya'da sürdürdüğü ezgi sistemi varoldukça olanaklı değildir. Botha yönetimi hiçbir barışın sağlanmadığını bilmektedir. O yalnızca, güney Afrika'da üstünlük sağlama savaşını başka araçlarla sürdürme yoluna başvurmuştur.

"Bölgemizdeki durum 1982 Mart'ında Cephe Devletleri'nin Maputo'da (Mozambik'in başkenti — İ.S.) yaptıkları Zirve Toplantısı'nın kararlarının doğruluğuna

işaret ediyor. Toplantı, 'ANC'nin önderliğinde halkın, grevler ve silahlı eylem yoluyla apartheid'e karşı güçlü bir şekilde başkaldırdığını' gözlemledi. Devamla Cephe Devletleri'nin 'kendi halklarının ulusal bağımsızlığa ulaşmaları yolunda silahlı savaşımlı yoğunlaştırmaları için SWAPO ve Güney Afrika'nın ANC'sine, kurtuluş hareketlerine verdikleri maddi ve diplomatik desteği yoğunlaştırmalarını' öngördü.

"Bu açıklama, ırkçılık rejiminin yıkılmasının ve Güney Afrika ve Namibya'nın kurtuluşunun, bölgemizde barışın, istikrarın ve önüne geçilemeyen bir ilerlemenin sağlanmasının temel önkoşulları olduğu bütünüyle kabullenilerek yapılmıştı.

(...)

"Bu noktada bizim birincil görevimiz Güney Afrika'nın içinde politik ve askeri saldırıyı yoğunlaştırmak olmalıdır ve böyle olacaktır.

(...)

"Güney Afrika politikasının ivedi ve merkezi sorunu, beyaz azınlık rejiminin devrilmesi, erkin halk tarafından ele geçirilmesi ve zafere ulaşan yığınlarca sömürgeci ve ırkçı egemenliğin, bütün ırkçılık sisteminin, faşist zorbalığın, kara çoğunluğun süper sömürsünün, emperyalist saldırganlığın ve yayılmacılığın kökünden yok edilmesidir.

"Bu sorun, savaşım içinde, başka yerde değil, kendi ülkemiz sınırları içinde çözümlenecektir, çözümlenmektedir.

(...)

"Güney Afrika'nın kurtuluşu için savaşım. ANC'nin önderliğinde zafere ulaşana dek boyutları ve etkinliği artarak sürecek ve gelişecektir. Bir halk hükümeti için ileri!"

Gazetemizin 10. yıl toplantısında 1000'e yakın yürek birlikte çarptı

Yığinsal, coşkulu, örgütlü

İşçinin Sesi'nin 10. yıldönümü 17 Mart'ta Londra'da merkezi bir geceyle kutlandı. Kutlama, sözcüklerin tam anlamıyla yığinsal, coşkulu ve örgütlü oldu.

Gece cıvıltıydı. Yoldaşlardan ve sempatizanlardan oluşan bine yakın bir kalabalığın bulunduğu salonda, sınıf bilinci, devrimci coşku ve komünist örgütlülük adeta yoğunlaşmıştı. Türkiye'den parti örgütleri de gönderdikleri güzel mesajlarla geceye katıldılar. İşçinin Sesi'nin 10. yıldönümü, doğru bilincine, örgütüne güvene dayalı, dolu bir coşku içinde ve temsil yeteneğiyle, sayı vererek anlatılabileceğinden çok ötesinde bir yığinsallıkta kutlandı.

Ön hazırlığıyla, katılım, içerik ve düzeniyle gece, parti çarklarının tıkır tıkır, uyumlu ve başarılı işleyişini yansıttı. Örgütlülük düzeyiyle hem bir ilerlemeyi sergiledi, hem kendisi ileri bir adım attırdı.

Kızıl bayraklarla, flamalarla süslü salonda İşçinin Sesi'nin 10 yılını yansıtan bir yayın-fotoğraf sergisi açıldı. İşçinin

Sesi'nin yeni, büyük boyu ilk kez gecede dağıtıldı. Orak çekiçli TKP rozetleri, üzerinde Marks, Engels ve Lenin kabartması olan İşçinin Sesi rozetleri, küçük TKP bayrakları ilk kez gecede görüldü ve sevinçle karşılandı. Ayrıca yoldaşların ve sempatizanların 10. yıl için özel olarak

10. Yıl toplantısının bir diğer önemli köşelerinden biri de resim fotoğraf sergisi oldu. Yüzlerce fotoğraf-resim, kolektif belleğimizi bir kez daha canlandırdı.

yaptıkları el işlerinin satışı oldu.

Sahneyi Erek yoldaşımızın yaptığı, burjuvazinin ve oportünizmin yenilgisini temsil eden büyük pano süslüyordu. Gece, faşist Evren'in "İstiklâl Marşı yerine Enternasyonal'i söyleyenler" diye İşçinin Sesi'ne saldıran sözlerini içeren bir

gazete küpürünün görüntüsüyle ve Enternasyonal marşının duyulmasıyla başladı. İstiklâl Marşı'nın gerici özü vurgulandı. Ulusal değer diye onu savunan sözde sosyalistlerin işçinin sınıf değerlerine nasıl katmerli ihanet ettikleri sergilendi.

Ardından, İşçinin Sesi'nin

doğuşu anlatıldı ve söz, 10 yıl önce Wimpy grevlerine katılmış, doğuşundan beri İşçinin Sesi'yle birlikte olmuş bir işçi yoldaşa bırakıldı. Bu yoldaş, gazetenin, işçinin çıkarlarını savunma savaşı içinde serpilip gelişimini ve davasında başarıya ulaşacağına olan inancını dile getirdi.

Bundan sonra, gecede konuk olarak bulunan İhsan Aksoy bir konuşma yaptı. Kürt ve bilinen, sevilen bir sosyalist olan İhsan Aksoy konuşmasında, önce Kürt halkı üzerindeki ağır ulusal baskılara ve Kürt halkının buna karşı verdiği yiğit, yılmaz savaşıma değindi. Sonra, Kürt ve Türk halklarının birlikte savaşımının önemini vurguladı ve sözlerini şöyle bitirdi:

"Ulusçu ideler kafamızdan ve yüreğimizden sıyrıldıkça özgürlük daha çok yaklaşıyor, eternasyonalist birliğimiz daha da pekişecektir. İşçinin Sesi gerek bir eylem ve gerek bir ideoloji organı olarak bu doğrultudaki kavgasını önemli boyutlara ulaştırdı. Bugün kutladığımız 10. yıldönümünüz, binlerce yoldaşımızın emeğiyle, alınteriyle ve canıyla kazanılmış ve kurtarılmış bir mevzidir. Bu mevzinin Türkiye işçi sınıfının ve Kürdistan demokratik hareketinin zaferi için daha da güçlenmesini yürekten diliyorum ve 10. yıldönümünüzü şahsınızda selamlıyorum."

"Yaşasın Türk ve Kürt halklarının özgür, eşit ve aydın geleceği!"

"Yaşasın bu gelecek için kavga veren yiğit ve onurlu Türk ve Kürt devrimcilerinin birliği ve savaşımı!"

İhsan Aksoy'un sözleri alkışlarla, belgilerle karşılandı. "Kürt halkına ayrıma hakkı" belgisi salonda cınladı.

Gecenin bu ilk bölümünde, Köln ve Hamburg'dan yoldaşlarımızın folklor gösterisi, Fransa'dan yoldaşlarımızın hazırladığı pandomim ve Londra'dan işçilerin kurduğu halk müziği korusu yer aldı.

İki folklor ekibinin birlikte sahneye çıkıp, davul zurna eşliğinde ayrı ayrı her birini güzel oynadıkları halk oyunları aralıksız alkışlar arasında sürdü ve son buldu. Pandomim, işçi sınıfımızın devrimci durum ve faşizm koşullarındaki savaşımını anlatıyor, savaşımın utkusuyla son buluyordu. Bu küçük pandomim, sınıf savaşımının birçok önemli gerçeğini başarıyla yansıtarak çok sevildi. Halk müziği korusu ise saziyla

İşçinin Sesi korusu işçi sınıfı kültürünün devrimci bir unsuru olarak gelişiyor. Yıllar boyu süren özverili çalışmanın ürünü İşçinin Sesi korusu, 10. Yıl toplantısında, devrimci marşlarıyla gecenin yıldızıydı.

ve sesiyle profesyonel bir çanışma gösterdi ve takdirle karşılandı. Tüm bunların arasında okunan mesajlar, Türkiye'den yoldaşlarımızın da geceye aktif katılımını dile getirdi. Gecenin coşkusuna coşku kattı.

Gecenin ikinci bölümü, oybirliğiyle bütün yoldaşlarımızın, yapılan sanat gösterileri arasında "gecenin yıldızı" diye nitelendikleri *İşçinin Sesi* Korosu'nun marşlarıyla başladı. Koro son derece başarılıydı. Orkestra eşliğinde, coşkuyla, gür sesle söylediği marşların çoğuna salon da bazan söyleyerek, bazan ayak vurarak çeşitli biçimlerde katıldı.

Koronun son marşı, sözlerini Yürükoğlu yoldaşımızın yazdığı ve bestesini ünlü komünist besteci Alan Bush'un 10. yılımıza armağan olarak yaptığı 10. yıl marşı — "Gelecek onun için savaşımların" — idi.

Bu marşı koro bir kez söyledikten sonra, gecede konuk olarak bulunan Alan Bush yoldaş alkışlar ve çiçekler arasında sahneye çıktı. Kendisini ayakta karşılayan salona yaptığı kısa konuşmada, Marks, Engels, Lenin sözcüklerine ilk kez beste yazdığını ve bundan çok mutlu olduğunu belirtti, teşekkür etti. Oysa, değerli bestesiyle somutladığı enternasyonalist dayanışması için asıl teşekkür etmesi gereken bizdik ve bunu yerine getirmeye çalışıyorduk. Ettiği güzel sözler için de kendisine ayrıca teşekkür ettik, ediyoruz.

Alan Bush yoldaşla birlikte koro "Gelecek onun için savaşımların" marşını bir kez daha söyledikten sonra sıra, 10. yıl marşının sözlerini yazan, yalnızca o sözleri değil, *İşçinin Sesi*'nin 10 yıllık gelişmesinin büyük ağırlığıyla "sözlerini yazan" Yürükoğlu yoldaşımızın konuşmasına geldi. Salondan yalnızca belgeler, alkışlar, ses yükselmedi, salon tümüyle hareketlendi. Konuşma yer yer çarpıcı bir sessizlik içinde, büyük dikkatle dinlendi, yer yer alkışlarla, belgilerle aralandı. Sonunda ise salon ayaklandı. Yoldaşımızın konuşmasının tam metnini bu sayımızda veriyoruz.

Yürükoğlu yoldaşımızın konuşmasından sonra, gece "İşçi sınıfının sesi" filmiyle son buldu. İşçi hareketinin tarihine değinen 45 dakikalık filmin ana özelliği, en güzel örneğini yaz taarruzu geleneğinde bulan ve olağan mantıkla bakıldığında olanaksız görüneni olanaklı kılan devrimci çalışma stiline ürünü olmasıdır. Filmin sonu, işçi sınıfımızın geçmişten ders çıkardığı, güç topladığı ve 1978'de gerilemeye başlayan sınıf savaşımını, 1977'deki yüksek noktasından tutarak daha da yükseltmeye, zafere götürmeye kararlı olduğu mesajıyla bitiyordu. Gece de aynı kararlılıkla, son buldu. Büyük bir başarı, ileri bir adım oldu.

Parti örgütlerinden, yoldaşlarımızdan ve bazı dostlarımızdan gelen mesajlar

Hepimize kutlu olsun

İşçinin Sesi'nin onuncu yılını candan kutlarım. Bugün kendim Leninci hareket içinde yer alıyorum. Leninci hareket içinde yer almam *İşçinin Sesi*'nin belirleyici rolü sayesinde olmuştur.

İşçinin Sesi, yayına başladığı zaman çeşitli demokratik kitle örgütlerine postayla geliyordu. Ben ilk kez *İşçinin Sesi*'ni o zaman tanımış oldum. İçindeki yazıların niteliği, açıklığı beni etkilemişti.

Atılım'da kuyrukçu yazılar işlendi. Sınıf savaşımı CHP'nin kuyruğuna takıldı. Proleter hegemonyası gözardı edildi.

İşçinin Sesi'nde ise ilk çıktığı anlarda bile proletaryanın bağımsız sınıf siyaseti işlendi. Komünist partisinin öncülüğü, kurmaylığı işlendi.

İşçinin Sesi'nin ilk yayına başladığı dönemlerde bile merkez yayın organı *Atılım*'dan çok daha ileri olduğunu kesinlikle söyleyebilirim.

İşçinin Sesi asıl yüklü görevini parti içi savaşımında yerine getirmiştir. Menşeviklerin ideolojik alanda yenilmesinde, Leninci

güçlerin örgütlenmesinde *İşçinin Sesi* önder olmuştur.

Ben bunları yaşadım. Menşevik-bolşevik ayrımında *İşçinin Sesi*'nin ulaştığı her yerden ses gelmiştir. Bu, *İşçinin Sesi*'nin örgütleyici rolünün güçlü olduğunu gösterir.

İşçinin Sesi yerel gazete olarak yayına başlamış, sınıf savaşımı içerisinde bugün Leninci TKP'nin merkez yayın organı durumuna gelmiştir. Bu da *İşçinin Sesi*'nin sınıf savaşımı içerisindeki sorunları ve parti içi sorunları ne denli iyi işlediğini gösterir.

Lenincilerin menşeviklerle olan savaşımı daha uzun yıllar sürecek, menşevizm sınıf savaşımı içinde ezilecektir.

İşçinin Sesi bu mücadelemizde her zaman olduğu gibi yine başı çekecektir.

Bizlere önemli görevler düşüyor. Bizler bu denli güçlü merkez yayın organımızı yığınlara ulaştırmada çok çabalamalıyız.

Merkez yayın organımızın yığınların elinde bir bayrak olması için ileri.

Şan olsun *İşçinin Sesi*'ni bugüne getirenlere!

Herşey devrim için!

İzmir'den bir yoldaş

Zor ve karmaşık dönemlerde işçi sınıfı hareketine kılavuzluk yapan *İşçinin Sesi* bundan sonraki dönemlerde de aynı görevi yerine getirecektir. "Sosyalizm ve Demokrasi" görüşleri bunun en iyi göstergesidir. Bizlere düşen görev yayınlarımızı yazıyla beslemek, getirdiği ideolojik açımları yığınlara iletmek, devrimci örgütlenmelere ışık tutmasını sağlamaktır.

Gelecek on yıllar *İşçinin Sesi*'ni güçlendirecektir.

İzmir'den bir yoldaş

Ekonomik ve toplumsal sorunları çözemeyen faşizm, ülkemizde çözülme sürecine girdi. İşçi sınıfımızın, emekçilerin öfkesi giderek büyüyor. Onlara önderlik edecek partimizi güçlendirmek ana görevimizdir. Doğru, devrimci ideoloji ile beslenen, inatçı, fedakar,

savaşkan kadroların oluşturduğu bir siyasi gücün karşısında hiçbir şey duramaz. 10. yılı geride bırakan merkez organımız, bu tip kadroların oluşmasında, geliştirilmesinde ana rolü oynamıştır, oynayacaktır. *İşçinin Sesi*'nin yarattığı çizgi proletaryanın bağrında yankılanıyor.

Gelecek onun için savaşımlarındır!

Faşizme kin kusan işçilerden, emekçilerden *İşçinin Sesi*'ne selam!

Komünistlerden Merkez Organımız, *İşçinin Sesi*'ne, onu yaratanlara, yürütenlere selam!

İzmir parti örgütü

Sürekli ortak eylemimizi oluşturan Merkez Organımız *İşçinin Sesi* 11. yaşına bastı. Bu on yıllık kolektif emeğimizin ürünü olan yayın organımızın Türkiye devrim sürecine katkıları büyüktür.

Haydi liderimiz *İşçinin Sesi*'ni daha da yüceltme, yığınlara maletme savaşında ileri!

İzmir'den bir yoldaş

Sahneye davet edilen Alan Bush, üstün besteciliğinin yanı sıra, değerli komünist kişiliği için de uzun uzun alkışlandı.

Mesajlar

İşçi Partisi (The Labour Party)
İngiltere Sendikalar Birliği (TUC)
Ulaşım ve Genel İşçiler Sendikası (TGWU)
Sinema ve Televizyon İşçileri Sendikası (ACTT)
Lokomotif İşçileri Sendikası (ASLEF)
Kamu Hizmetleri Sendikası (CPSA)
Kamu İşçileri Sendikası (NUPE)
Gıda İşçileri Sendikası (BF&AWU)
Nükleer Silahsızlanma Kampanyası (CND)
Londra Belediyesi Kadın Komitesi (GLC,WC)
Filipinli Göçmen İşçiler Komitesi (CFMW)
Yurtdışında Kürdistan Öğrenci Birliği (AKSA)
İngiltere Örgütü
İngiltere Türkiyeli İlericiler Birliği (İTİB)
İngiltere Türkiyeli Kadınlar Birliği (İTKB)
Londra İşçi Birliği (LİB)
İngiltere Türkiyeli Öğrenciler Federasyonu (İTÖF)
Mannheim Örgütü
Köln Örgütü
Hamburg Örgütü
Frankfurt Örgütü
Avustralya Örgütü
Berlin *İşçinin Sesi* Sempatizanları
Ludwigshafen *İşçinin Sesi* Sempatizanları
Schifferstad *İşçinin Sesi* Sempatizanları
Düsseldorf İşçi-Gençlik Kulübü
Frankfurt Türkiyeli İlericiler Birliği
Frankfurt Türkiyeli Gençler Birliği
Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği
Hamburg Türkiyeli İlericiler Birliği
Hamburg Gençlik Kulübü
Hamburg Türkiyeli Kadınlar Birliği
Fransa İlericiler Birliği
Federal Almanya Türkiye Demokratik Hakları Savunma Girişimi

Civil civil bine yakın kalabalığım bulunduğ salonda sınıf bilinci, devrimci coşku ve komünist örgütlülük adeta yoğunlaşmıştı.

10. Yıl hepimize kutlu olsun

İşçinin Sesi on yaşında. Türkiye devrim savaşımında hiçbir yayın organı bu denli bir işlev görmedi. Bırakalım on yılı, merkez organımız, her sayısıyla sınıf savaşımına birşeyler verdi.

İşçinin Sesi, dünya komünist hareketinde, yıllardır üstü tozlarla örtülmüş, unutturulmaya çalışılmış, çarpıtılmış temel doğruları yeniden önümüze çıkardı. Bu temel doğruları, günümüz dünyasında aldığı yer içinde Türkiye'ye uyguladı, Türkiye devriminin temel sorunlarını açtı.

İşçinin Sesi, uluslararası işçi sınıfına, en karmaşık uluslararası koşulların yaşandığı bir dönemde, Türkiye'den bir komünist partisi armağan etti.

Bugün Türkiye Komünist Partisinin programını tartışıyoruz. İşçinin Sesi, onbirinci yılına yine birşeyler vererek giriyor. Önümüzdeki birkaç yılda, on yılda yaptıklarımızdan daha fazlasını yapacağız. İşçinin Sesi, iktidardaki işçi sınıfının günlük komünist gazetesi olacaktır.

Yaşasın İşçinin Sesi ve komünizm!

İstanbul parti örgütü

Merkez Organımız, geçtiğimiz dönemde kadrolarına doğru yolu göstererek, örgütleyici ve eğitici olmuştur.

Faşizm koşullarında, elden ele dolaşmakta, işçi sınıfımıza güç ve umut vermektedir. Önümüzde duran yeni dönemde, merkez organımızın üzerine düşen görevleri şimdiye kadar olduğu gibi en iyi şekilde yerine getireceğine inancımız tamdır. Merkez organımız yolumuzu aydınlatsın.

İstanbul'dan bir yoldaş

İşçi sınıfımızın yüreği, silahı, geleceğimizin mimarı İşçinin Sesi'nin 10. yıldö-

nümü kutlu olsun.

Faşizm dört yıldır halkımıza azgınca saldırıyor. Baskı, zulüm sürüyor. İşkence tezgahları soluk almamacasına çalışıyor. Ama İşçinin Sesi gerçekleri haykırıyor, faşizm koşullarında da bu görevi yüreklilikle yerine getiriyor. Türkiye'de dağıtılan, okunan tek komünist yayın organı olma onurunu taşıyor.

Fabrikalardan, mahallelerden,

işkence tezgahlarından, hapsedilerden İşçinin Sesi'ne selam. Yüreğimiz sizlerdedir.

Ankara parti örgütü

Dalga dalga isyan ateşiyle yanan fabrikalardan, gecekondu-lardan, okullardan selam olsun İşçinin Sesi'ne! Zindanlardan, ölüm hücrelerinde, işkence tezgahlarında direnen halkın devrimci ruhunun simge-

si yoldaşlarımız adına selam İşçinin Sesi'ne emeği geçen yoldaşlara.

Devrim yolunda şaşmaz kararlılıkla ilerleyen öncümüz Türkiye Komünist Partisinin sesi, 10. yaşını bitirdi. Biçimiyle, içeriğiyle, coşkusuyla, karanlıkta el yordamıyla ilerleyen devrim hareketine ışık oldu. Bunu ya-şatmak canımız, kanımız, herşeyimiz pahasına bize düşüyor. Bu bilinç bizi bugün faşizmin

zulmü altında ayakta tutuyor, yarın devrim ateşinin kıvılcımı olacak.

Her yönümüzün ateşle, kanla kaplı olduğu bir yoldan, dişle, tırnakla kazarak bugüne geldik. İşçinin Sesi bize kılavuz oldu. Aldığımız her solukta, içtiğimiz her yudum suda partimiz, onun sesi, İşçinin Sesi var. Gazetenin her harfinde onu yaratan yoldaşlarımızın coşkusunu, satırları yazarken, dizerken, basarken emek veren her yoldaşın döktüğü teri, gözlerindeki parıltıyı hissediyoruz. Yüreğimizin aynı anda çarptığını kanıtlayacak bundan daha güzel hiçbir şey yok. Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşta nice yıllara.

Ankara parti örgütü

Londra'daki işçilerimizin oluşturduğu halk türkülerini korosunun gerçekten profesyonel sunuşu büyük alkış aldı.

Mesajlar

Tony Banks, Saylav
Margaret M. Beckett, Saylav
Tony Benn, Saylav
Sydney Bidwell, Saylav
Roland Boyes, Saylav
Ron Brown, Saylav
Richard Caborn, Saylav
Dennis Canavan, Saylav
Bob Clay, Saylav
Harry Cohen, Saylav
Jeremy Corbyn, Saylav
Stan Crowther, Saylav
John Golding, Saylav
Harriet Harman, Saylav
D. Hoyle, Saylav
Eric Heffer, Saylav
Robert Kilroy-Silk, Saylav
Allen McKay, Saylav
Ernie Roberts, Saylav
Brian Sedgemore, Saylav
Chris Smith, Saylav
Dfydd Wigley, Saylav

Avustralya'dan bir yoldaş
Fransa'dan bir yoldaş
Hollanda'dan bir yoldaş

Richard A. Balfe,
Avrupa Parlamentosu üyesi,
Ann Clwyd,
Avrupa Parlamentosu üyesi,
Alf Lomas,
Avrupa Parlamentosu üyesi,
Ken Livingstone,
Londra Belediye Başkanı.

Stan Newens
Marion Sarafi

Ön hazırlığıyla, katılımın örgütlenişiyile, içerik ve iç yönetimiyle gece, parti çarklarının tıkır tıkır, uyumlu ve üstün örgütlü işleyişini yansıttı.

10. Yıl

Üçbuçuk yıl önce girdiğimiz gerici dönem, gazetemiz *İşçinin Sesi*'nin onuncu yılını kutluyoruz. Faşizmin 12 Eylül 1980'den beri tüm uygulamaları istedikleri sonucu vermedi, veremezdi.

Önümüzde 12 Eylül öncesinden daha geniş, daha derin yaşayacağımız devrimci günler yakındır.

Yaşasın merkez organımız *İşçinin Sesi*!

Nice 10 yıllara!

Bursa parti örgütü

Burjuvaziye, oportünizme karşı savaşta yolumuzu aydınlatan, örgütlenmemizin iskeletini oluşturan Merkez Organımız, onur dolu, savaşım dolu 10 yılı geride bırakıyor. *İşçinin Sesi* pırıl pırıl çizgisiyle menşevizme, burjuvaziye karşı ağır darbeler indirmiş, bize inanç, bilinç kaynağı olmuştur. Onun gösterdiği yoldan yürüyerek, Türkiye'yi burjuvaziye

zindan edeceğiz.

Manisa Parti Örgütü

Partimizin Merkez Organı *İşçinin Sesi*'nin kuruluşunun 10. yıldönümü, dünya ve Türkiye işçi sınıfına kutlu olsun.

İşçinin Sesi, Türkiye Komünist Partisi'ni oportünizm, menşevizmin, burjuvazinin elinden kurtardı, adına yaraşan yere yükseltti.

Kavga sesleri geliyor Köylerden ve şehirlerden TKP'miz ilerliyor Bugün de özgür Yarın da özgür

Adapazarı-İzmit parti örgütü

10. yılımız kutlu olsun. *İşçinin Sesi*'ni çıkaran ve bize ulaştıran tüm yoldaşlara devrimci selamlarımızı ve teşekkürlerimizi iletmek isteriz.

Sesimizi daha da yükseltmek te kararlıyız.

Adana parti örgütü

Üç yılı aşkın süredir faşizmin çizmeleri altında ezilen işçi sınıfımızın, emekçi halkımızın bağrında isyan ateşi büyüyor. Önümüzde onu devrime yönlendirecek işçi sınıfının bilinçli siyasal ordusunu güçlendirme görevi duruyor. Daha çok, daha hızlı, yılmadan ama neyi ne için yaptığını bilerek, devrimci başdönemlerine kapılmadan çalışacağız. Bu yönden inancımızın, bilincimizin temel kaynağı sürekli gelişen ideolojimizdir. Merkez organımız, *İşçinin Sesi* savaşımımızın rehberi, örgütlenmemizin belkemiğidir. O yalnızca biz komünistlere değil, tüm devrimci harekete rehberlik ediyor.

Onun gösterdiği yolda savaşıyoruz, savaşacağız, kazanacağız!

Ege parti örgütü

Kuruluşunun 10. yıldönümünde yaşasın *İşçinin Sesi*!

Faşizmi, sosyalizme açılan İDHD ile yıkacağız!

Ege parti örgütü

Çok önemli bulduğum gazetenizin 10. yıldönümünü kutlama toplantısına çağrınız için çok teşekkür ederim. Sıcak ve kardeşçe havasını özellikle takdir ettiğim davetinizi almak benim için onurdur.

Daha önce Irak dayanışma örgütü CARDRI'nin aynı tarihteki konferansına katılmaya söz verdiğim için maalesef gelemeyeceğim. Lütfen katılamayışıma mazur görün.

Bu vesileyle, *İşçinin Sesi*'nin sözcülüğünü yaptığı Türkiye emekçi halkıyla, faşist rejimi devirip halk demokrasisini kurma savaşımıyla dayanışmamı iletmek isterim.

Başarılı bir kutlama için en iyi dileklerle.

William Pomeroy

Türkiye devrimci hareketinin en etkin ve güçlü yayın organlarından biri olan *İşçinin Sesi*'nin 10. yıldönümünü kutlama başarısını, aynı hedef uğrunda ortak düşmana karşı ortak mücadele veren bir

yayın ve kültür kolektifi olarak takdirle karşılıyoruz.

İşçinin Sesi'yle aynı yılda doğmuş olan Info-Türk, bu kardeş yayın organının mücadelesini sürekli yakından izlemiştir.

İşçinin Sesi'nin birinci onyıllık mücadele dönemini tamamlayarak ikinci onyılına daha güçlü girmesi, faşizme karşı mücadelelenin yeniden yükseliş döneminde Türkiye devrimci hareketinin gücüne güç katacaktır.

Dileğimiz, faşist askeri diktatörlüğün üç yıllık kanlı baskı döneminde direnebilen, ayakta kalabilen devrimci güçlerin kapsamlı ve kalıcı birlikteliğinin yeni dönemde sağlanabilmesi, 12 Eylül'lerin bir daha yaşanmamasıdır.

Böyle mutlu bir gününüzde aramızda bulunamamaktan üzgünüz.

Başarınızı içtenlikle kutlar, *İşçinin Sesi* yazı kuruluna ve okurlarına devrimci selamlar sunarız.

Info-Türk kolektifi adına Doğan Özgüden

Fransa örgütümüzün hazırladığı, fabrika yaşamını ve savaşımı anlatan pandomim gösterisi ilgiyle izlendi.

Köln ve Hamburg örgütlerimizin folklor ekibi geceye coşku kattı.

10. YILDÖNÜMÜ

İŞÇİNİN SESİ

R. Yürükoğlu

Yürükoğlu yoldaşımızın 10. Yıldönümü gecesinde yaptığı konuşma

Değerli Dostlar. Yoldaşlar, bizim için çok değerli böyle bir gecede aramızda bulunduğunuz için hepinize teşekkür ederim.

Yoldaşlar, Türkiye işçi hareketi içinde, hem burjuvaziyle uzlaşmayan, hem siyasal gerçekleri reddetmeyen tek doğru devrimci çizgi olan TKP *İşçinin Sesi*, eski partinin ayrışmasıyla 1979 yılında doğdu.

1974-79 arası, hareketimizin köşe taşı görüşlerin olduğu ve parti merkezi ile kavganın giderek derinleştiği yıllardı.

Şubat 1973'te *İşçinin Sesi* yayına başladığında ise, herhalde hiçbirimiz bu küçük yerel gazetesinin bizleri eğiteceğini, bizlere öğreteceğini düşünmemiştik. Fakat tam da öyle oldu. Bu küçük yerel gazete, onu çıkaranları eğitti, yönlendirdi, olgunlaştırdı. Her adımda yeni katılımları da içine alarak Türkiye'de sınıf savaşının ön safalarına ilerledi. 1920'de partimizin kuruluşuyla birlikte boğuşmaya başlayan iki çizgiden birinin, devrimci çizginin günümüzdeki sahibi oldu. *İşçinin Sesi* bu savaşkan çizginin bir anlamda hem mirası, hem mirasçısıdır.

* * *

1979 yılında ülke koşulları, haklı eleştirilerimizi, görüşlerimizi illegalitenin karanlıklarında yıllardır boğanlara karşı harekete geçme zorunluluğunu, bu çoktan olgunlaşmış ve belki biraz da gecikmiş zorunluluğu dayattı. Açık kavga başladı. Elimizdeki tek silah gazetemizdi.

1979 çıkışının ilk yazılarının birinde, "güçlünün yanına değil, doğrunun yanına" demistik. Ardından gelen aylar, güçlüye rağmen doğrunun yanına gitmek isteyenlerin çok olmadığını gösterdi. Hele o doğru, en sol, en ödünsüz, en saldırgan görüşlerden oluşuyorsa, tüm öteki seçenek sanılan örgütler ve görüşler bir bir düşmeden gücünün yanını bırakmak isteyen pek çıkmıyordu.

Kavgaya, doğrunun yanında durmak isteyen bir avuç inançlı insanla başladık. Bu insanlar, yaşamın her tersliğiyle inatlaşarak, dişiyle tırnağıyla beş yıldır boğuşuyorlar. Ne güzel ki, yaşanan yıllar, doğrunun kendi gücünü yaratma şansına sahip olduğunu gösteriyor. Tabii, acılar, fedakârlıklar, ancak devrimden sonra açıklanabilir kahramanlıklar pahasına. Fakat aldığımız yol ortadadır. Alınan yol, doğrunun yanında durmak için gücü görmek isteyen çok kafayı sarsmaya başlamıştır. Bu yürüyüş ilerledikçe, devrimci hareketin dağınıklığı da yokolacaktır.

* * *

Bu süreçte gazetemiz *İşçinin Sesi*, kolektif örgütçü, ajitator, propagandacı görevlerini üstün başarıyla yerine getirdi, gerçek bir merkez organ oldu. Türkiye

Zaman Marksizmin savaşçı yolundan ilerliyor

YILLAR İÇİNDE GAZETEYE YAZAN DEĞİŞİK KİŞİ VE GURUP SAYISI

Eylül 1976 — Temmuz 1978		Haziran 1979 — Haziran 1983	
sayı: 53-95		sayı: 96-236	
TOPLAM		TOPLAM	
Yazar	18	Yazar*	387
Muhabir	7		
Örgüt, tüzel kişi	19		
	44		
Mektup	49	Mektup	352
Mesaj	41	Şiir	24
Şiir	19	Fıkra	13
Hikaye	2	Grafik,	
Karikatür	2	karikatür	15
	113		404
TOPLAM	157		791

* İmzalı yazı, İMG, örgüt yazıları

işçi ve devrimci hareketinde, parti kuran ilk ve tek yayın organı *İşçinin Sesi*'dir.

Türkiye devrimci hareketinde başka hiçbir yayın organı bu denli geniş bir yazar kadrosu yaratmamış, bu denli geniş bir kadroyla yayınlanmamıştır. Bir rakam vereyim. Haziran 1979 ile Haziran 1983 arası dört yılda, okuyucu mektuplarını dışarda tutarak, gazeteye 387 değişik kişi ve gurup yazmıştır. Ki bunların hiçbirisi

"yazar" değil, sınıf kavgasının ön siperlerinde savaşan insanlardır.

Bu noktaya kolay gelmedik... Bu arada epey komik durumlar da yarattık. 1974 yılında, yayın işlerine başlarken masa üstüne konan, teksir kırması elden düşme bir makina satın almıştık. Bunu bir gece yarısı paramparça söküp, bataniyelere sarıp, gizlice İTİB binasının bodrumuna, rutubetten duvarları mantar kaplı bir

taşlığa kurduk. Pardon, kuramadık, koyduk. Söktüğümüz parçaların yerlerini bulmak, sonradan epeyi uğraştırmıştı... Ardından binada kalan yoldaşlar zayıflamaya başladılar. Çünkü mutfak bodrumdaydı ve artık değil mutfığa inmek, merdivenlerden aşağıya bakmak yasaktı... Tuvalet de alt katta olsaydı ne olurdu bilmiyorum!... Daha sonra, öğrenmeyi kafaya koyduğumuz bu iş bizi biraz eğitince, makinayı İTİB binasından daha uygun bir yere taşımıştık.

Fakat o zaman da ne hikmet ise, gazetenin 1974-76 arasında sorumlusu olan yoldaş (ve bir yoldaş daha) dışında kimsenin bu yeri bilmemesi gerekiyordu. İki yıl boyunca bu yoldaş yazıların çoğunu yazıyor, düzenliyor, gidip basıyor, sonra? Sonra koltuğunun altına alıp, sinema önüne götürüp satışa katılıyordu.

Birkaç yıl içinde buralardan, yukarıda verdiğim sayılara ulaşınca, menşeviklerimiz, "bunlar üç kişidir, tüm yazı ve mektuplarını kendileri yazıyorlar" diye bir dedikodu çıkardılar. Yoldaşlarımızın bazıları bile bu dedikodulardan etkilenmişlerdi.

Bununla ilgili ufak bir anı anlatayım. Süleyman Sakalı yoldaşımız bir vesileyle Düsseldorf'a gitmişti. Orada bir yoldaş Süleyman'ı kenara çekiyor ve ötekilerine duyurmadan soruyor: "Neden Emine Engin adıyla

yazıyorsun?"... Bunu biraz da kadın sorununda bugün ulaştığımız düzeyi vurgulamak için anlattım.

Nizam Sucu'nun bembeyaz suya bir iki bezelye ile yaptığı ve adına türlü dediği yemekler...; Memet Kurtalan'ın her çeşit ottan yemek yapma merakı...; Kemal Koldaş'ın günlerce uykusuz kaldıktan sonra ünlü, "15 dakika uyuyacağım" cümlesi...; Aliye "Pi" Atılğan'ın adının "pi" olarak söylenmesi için verdiği zorlu savaş...; Ayla Antepli'nin tek sayfalık gazete yazısı için yazdığı ve basılmak için sıra bekleyen broşür ve kitapları...; Hatice Dağlı'nın adını bileğinin hakkıyla kazanış ardından, şakalarımızı durdurabilmek için etrafa resim yapmaya başladığını yayışı, ve gidip odasını badana yapıştı...; gazete toplantılarında yoldaşların ne olur ne olmaz diyerek yağmurlukla oturmaları, damda akan yerlerin altında konan kapkacağın ilginç gürültüsü...; bunlar, *İşçinin Sesi*'nin her satırında gömülü ne güzel anlardır.

Yoldaşlar, burası yeridir, yüksek irade, tutkulu yanaşımla, yıllar içinde artan bir hızla basın-yayında ve yazı kurulunda çalışan yoldaşlarımız; ne çalışmı efeleri öğüten bir işte yıllardır üstün başarıyla çalışarak tüm partiye örnek olan, gazetemizi dizen-basan elleri; ve tabii, yığınları *İşçinin Sesi*'ne, *İşçinin Sesi*'ni yığınlara taşıyan işçi muhabirlerimizi ve dağıtım aygıtında kelle koltukta görev yapanları; yüksek idealleri uğruna her zorluğa göğüs gererek yurdumuzda komünizmin meşalesini yükseltenleri; yurt dışında, kalbi her an ülkedeki yoldaşları için, devrim için çarparak görev yapanları; tüm partilileri en içten komünist ateşle selamlarım.

Yalnız bir yoldaşımız var ki, adı gazetemizin ve partimizin gelişmesiyle kopmazcasına bağlıdır. İnsanlığı, bilgisi, ünlü inadı ve oportünizme derin kınıyla Emine Engin yoldaşımız hareketimizin vicdanı, ruhu olmuştur. Emine'yi tüm yoldaşlar adına sevgiyle selamlarım ve ama 85 çeşit hastalığıyla daha ciddi ilgilenmesi gerektiğini hatırlatırım.

Yoldaşlar, gördüğünüz gibi bu gece siyasal bir konuşmadan çok aile içi konuşuyorum. Çünkü biz bir aileyiz, büyük ve giderek büyüyen bir aileyiz. Bugüne gelmede emeği başta geçmiş yoldaşları insan yönleriyle de tanımamız için böyle bir geceden daha uygun ortam olabilir mi?

Bizim yoldaşlarımız, Marksizm-Leninizmi ülkenin koşullarına başarıyla uygulayışları

10. YILDÖNÜMÜ

yanısıra, her birisi değerli insanlardır. İnsandılar. Ortalıkta hesap makinası, hem de doğru bir toplama bile yapamayan hesap makinası durumuna gelmiş yaratıklardan geçilmezken, nefreti bildiğince sevmesini de bilen, katıla katıla gülebilen, pas tutmasın diye silahını gömdüğü yerden ayda bir çıkarıp yağlarken ikinci çocuğunu isteyen, insan mı insan bir kadroyla, tertemiz komünistlerle birlikte savaşmak, işte bu şanstır!

Tabii yoldaşlar bizde de hoş işler yok değildir. Ne denli düzenli-titiz çalışmak istesek yine de az hata yapmıyoruz. Örneğin, *İşçinin Sesi Yayınları* 27 no'lu kitabın ne olduğunu söyleyebilir misiniz? Söyleyemezsiniz, ben de söyleyemem. Kimse bilmiyor!

İki yoldaş bir büfede buluşacaklar. Birbirlerini tanııyorlar. İşaret: Birinci yoldaş elinde *Hürriyet* gazetesi tutacak ve büfeden sandviç alacak. İkinci yoldaş da yanaşıp "sen Kartal mısın?" diyecek. İkinci yoldaş randevuya gidiyor, bakıyor elinde *Tercüman* olan birisi büfeden sandviç alıyor. Bizim ki, herhalde *Hürriyet* bulamadı, *Tercüman* aldı diye düşünüyor ve usulca yanaşıp soruyor: "Sen Kartal mısın?"... Ardından ne olduğunu bana söylemediler! —

Yoldaşlar, 12 Eylül ile gelen gericilik döneminde çok da ihanet gördük. İlişkilerini devretmeden çekip gidenler bile oldu. Böyle durumda olan bir bölgeden sürekli mektup alıyorduk, "yerimizi yurdumuzu biliyorsunuz, bizi bulun", diyordu. Düşünebiliyor musunuz? Orada yoldaşlar bizim onları bulabilecekken bulmadığımızı düşünüyorlar, biz burada çaresizlikten kendi kendimizi yiyorduk. Çok insan partide, kendisine verdiği şerefli sözde durmadı. "Yiğit olan ikrarından döner mi?" Bunların hepsi de öğrenci, küçük burjuva kökenliydi. Ama hareketimizin mayası sağlamdı, bunlar çok azınlıkta kaldı. Hem de işe yaradı. İşçiler ve işçileşebilen aydınlar öne geldi.

Bu faşizm yıllarında Türkiye'de örgütlü çalışmayı bir an olsun durdurmadık. Bunu, bu acıklıkla devrimci harekette kaç örgüt söyleyebilir? Bu tutumun sonucunda bugün, 12 Eylül 81'e oranla Türkiye'de hem daha yaygın, hem daha büyük örgütümüz vardır.

Bu faşizm yıllarında, ulaşılabildiğimiz hiçbir yoldaşımızı, hapislerdeki yoldaşlarımızı ve ailelerini yalnız bırakmadık.

Hapisteki yoldaşlar da, hele yönetici yoldaşlar üstün bir sınav verdiler, veriyorlar. *Burada, bu gece hep birlikte onlara*

sesleniyoruz: Şan olsun dövüşene, düşene. Teslim olmayana şan olsun!

12 Eylül 81 öncesinde yurt dışında yoktuk. Bugün Hollanda'dan Fransa'ya, İsviçre'den Almanya'ya, İngiltere'den Norveç'e, İsveç'e, Avusturya ve Avustralya'ya dek varız.

Evet yoldaşlar, faşizm yıllarından gerilemeden, hem parti terbiyesi, hem teori, hem örgüt yönlerinden ilerleyerek çıkıyoruz. Bunu da böyle rahat söyleyebilen az çıkar.

1979'da ilk çıkışımız sırasında bize, "teoriniz güçlü ama örgütünüz yok" diyorlardı. Bunlar, dost gözüken, doğru olduğumuzu bilen ama yanımıza gelmek için güç görmek isteyenlerdi. Aradan birkaç yıl geçti geçmedi. Şimdi, "Avrupa'da hatırı sayılır bir gücünüz ama Türkiye'de var mısınız?" diye soruyorlar. Böylelerine şunu söyleyeyim: Hiç merak etmesinler, Türkiye'deki varlığımızı da görecekler. Evet, dünün büyük örgütleri yine şanslı bir noktadan başlıyor. Yaygın ilişkileri, uykuya yatmış sürüyle dirsek temasları var. Ama ulaşılabildiğimiz her işçi, faşizm yıllarında kimin dükkanı kapattığını, kimin çalışmayı ne pahasına sürdürdüğünü iyi biliyor. Herşeyden önemlisi, zaman Marksizmin savaşçı yolundan yana işliyor. Devrimci Marksizm, tüm gerekçeleri, engelleri tek tek yokedecektir. *Bundan sonraki yıllarda bizden kurtuluş yoktur!*

Önümüzde hareketli, baskı azalmayacağı için zor ama gerekenleri yapabilirsek bereketli bir dönem açılıyor. Tüm yoldaşlar, hepimiz daha iyi, daha çok çalışmalıyız. Yalnızca pratik işlerde değil, her alanda.

Legal ve illegal çalışmayı birleştirmede oldukça ilerledik. Ancak yürünecek daha çok yol var. Bugünün canılcı önemde bir görevi, legal olanaklardan daha iyi yararlanmaktır. Daha hâlâ yoldaşlarımız arasında legal alandan ürkmek, onu oportünizmle eşitleme eğilimleri tam olarak yok olmamıştır. Böyle eksiklerimizi hızla gidermek zorundayız.

Bilimsel soğukkanlılıkla devrimci coşkuyu birleştirebilen, yaratıcı ve kendine güvenli bir hareketiz. Devrimci coşkuyu aynı zamanda topluma verebilmek için çalışıyoruz. Yenilgi ruh haliyle durmaksızın savaşıyoruz.

Bunun güzel bir örneği, işkenceler karşısında aldığımız tutumdur. Pek çok hareket üç yıldır yayınlarında çarşaf çarşaf devrimcilerin uğradıkları işkenceleri yazıyor. Amaçları faşizmin gerçek yüzünü tanıtmak-

mış. *İşçinin Sesi*'nde bu konuda tek bir satır gördünüz mü? Peki bizim işkence gören yoldaşımız yok mu? Bu salonda bile işkenceden birkaç kez geçmiş, polisinden sıyrılmış yoldaşlarımız var. Aklını yitiren de, sakat kalan da var. *Ama amaç nedir?* Amaç emekçi halkı kendi gücüne inan-dırmaktır ve işçiden yana olduğunu söyleyenler için yığınlık yayan davranışlar yasahtır.

Son olarak yoldaşlar, bizim için önemli bir noktaya değineyim. *Biz herşeyimizi kendimiz yarat-tık ve yarattığımızın üzerine basarak ilerledik.* Biz, TKP güçlüken içine girip sonradan birşeylere konmadık. Bugün örgütümüzün başını çeken kadro, o yıllarda TKP'yi yoktan varedenlerin önemli bir bölümüydü.

Bu temel özelliğimiz bugün de sürüyor. Bu nedenle belki bazı alanlarda olanaklarımız yoktur. Ama şunu tüm sınıf kavgası tarihi gösteriyor ve biz de çok iyi biliyoruz ki, yaşamın ve Marksizmin doğruları, devrimini yapmış ya da yapmamış hiçbir kimse ya da örgütün tekelinde değildir. Öyle olmasaydı, son 35 yıldır dünyadaki gelişmeler neredeyse, "devrim istiyorsan 'kardeş parti' olmayacak" fikrine varmazdı.

Bugün dünyamızda iki büyük güç, ABD ve Sovyetler Birliği, emperyalizm-sosyalizm kavgasının iki temel ucudur. Yerimiz Sovyetler Birliği'nin yanındır. Ama "padişahım çok yaşa" değil, her yaptığında, her söylediğinde hikmet vardır değil. Yoksa, içimizden Sovyet sevgisini kimse sökemez.

Yoldaşlar, kavga zorlu, düşman acımasız, yol uzun, çok uzundur. Ama halka kurtuluşunu gösteren komünistlikten daha yüce bir uğraş da yoktur.

Ardahan dağ yeridir
Kağızman bağ yeridir
Şen olsun Anadolu
Yiğidin bol yeridir

Bu insana ulaşan ülkü ölmez. Görevimiz bellidir.

İşçinin Sesi'nin 10. kuruluş yıldönümünde, komünizm uğruna yaşamlarını feda eden aziz ölülerimizle, Suphi-Nejat'larla, Barış Yıldırım'larla, Talip Öztürk'lerle, Ali İhsan Özgür'lerle, gencecik kızımız İnanç Seç'imizle birlikte haykırıyoruz:

Yürüyoruz hep bir elden
kanlarımızı zulmü boğacak
Mezarların üzerinden
kıpkızıl bir güneş doğacak.

Yaşasın Türkiye işçi sınıfı!
Yaşasın komünizm!
Lanet olsun ikrarından dö-nene!

Ayrı sendikalar kurmak çözüm değildir.

Sınıf sendikacılığını sınıfın çoğunluğuna benimsetelim.

Sınıfımızı yükseltelim

Değerli yoldaşlar, Sizlere çalıştığım fabrikadaki durumları anlatacağım.

Sendikal olarak hepimiz Türk-İş'e bağlıyız. Yalnız 12 Eylül'den sonra Türk-İş'e geçişler geçersiz sayılmıştı. Benim çalıştığım fabrikada geçiş geçersiz sayılan 50 kişiden biri de bendim.

Bu arkadaşlar belki iki üç sefer notere gidip istifa ettiler. Yine kabul edilmedi. 12 Eylül'den sonra yapılan toplu sözleşmeden yararlanamazsınız sözleri yayıldı. Bu yüzden işçiler yine notere gittiler. Biz 7 kişi Tekstil'de kaldık ve dayanışma aidatı ödeyerek yine DİSK'te kaldık. Bizden ayda 800 TL sendikaya kesiliyordu. Bunun 500'ü DİSK'e 300'ü Teksif'e dayanışma olarak kesiliyordu. İki sene sonra yapılan toplu sözleşmede dayanışmamızı da geçersiz saydılar. Soygun yaptılar. Herhalde böyle soygun yapmak için olsa gerek, önce hem istifa edin dediler, hem istifaları kabul etmediler. Ama şimdi, notere gidin, istifa edin, Teksif'e geçin, yoksa hiçbir haktan yararlanamazsınız, bırakın hakkı, çıkışınız bile olur dediler. Biz de istifa edip Teksif'e kayıt olduk.

Bugün Teksif'in içinde yapılacak olan çalışma, tanıdığımız iyi ve dürüst arkadaşları yönetime getirmek, sendikada yapılan oyunları açıkça işçiye anlatmak ve "işçiye işçiden başkası kurtaramaz, kendi yolumuzu kendimiz temiz tutmalıyız" fikrini yaymak. Bugün bazı eski devrimci ve demokratlar, çözüm yolunu başka sendika kurmak olarak gösteriyorlar. (Kurdıkları sendika Hak İş sendikasıdır.) Bu küflü düşünceleri çok iyi biliyorum, bunlar geçersiz olacaktır.

Bu konuyla ilgili yeni kurulan sendikaların bir toplantısı oldu. Bunu anlatacağım. Bu Hak İş sendikasının başkanlığını yapan iki arkadaşla görüştüm. Yalnız onlarla da değil, 4 fabrikanın işçileri birleştik. Toplam olarak 20'ye yakındık. Tek Gıda İş sendikasında buluştuk. Orada toplanmamıza izin vermediler. Oradan bir kooperatife gitmeyi düşündük. Yolda bir arkadaş siviller tarafından takip ediliyor-ruz dedi. Öyle deyince kooperatife kararımız dokunmasın diye büyük bir çay bahçesine gittik. Oraya gidene kadar 8-9 arkadaş yolda cayıp gittiler. Öteki 12-13 arkadaş toplandık, bazı meselelere geçtik. Orada, iki yönetici arkadaş, hiçbir sendikaya kayıt olmamış bağımsız işçi aradılar, en az 4-5 arkadaş, şube açmak için notere gitmelerini söylediler.

Ben sordum: Amacınız ne, işçiye ne gibi yararlar getireceksiniz? Şunu dediler: Amacımızı sorarsan, şube açmak. İşçiye getireceği yenilikler şu tüzükte yazıyor, ama tüzükten fazla yok, onun için veremeyeceğim. Yani sorduğum soruların açıklamasını yapmadılar. O zaman iyice anladım, bunları amacı işçilerin çıkarını gözetmek değildir ve bu arkadaşlara şu konuşmayı yaptım:

Arkadaşlar, sendika değiştirmek çözüm değildir. Ben bu konuda işçilerle konuşuyorum,

bizler gömlek gibi sendika değiştirmekten bıktık. Teksif'in içinde yapılacak bir iş varsa yaparız, başka sendikaya geçemeyiz. Bizim yapacağımız iş, sendika seçimine kadar ayrı bir grup çıkarmak, bunu örgütlemektir. O güne hazır hale getirmektir. Arkadaşlar kusura bakmayın ama gücümüz işe yetmiyorsa, semere koşturmak çözüm değildir. Bunu böyle bilin. Bu kuracağımız sendikaya geçen insanlar en azından demokrat ve iyi niyetli insanlar olacaktır. Bunları da ayırıp harcarsak, geri bilinçliler iyice gericielerin elinde kalacak.

Yoldaşlar, bizim taraflarda sendikal durum böyle. Siyasal duruma gelince. Benim bölümümde en çok kadınlar var. Onun için çoğu siyasetle pek derinden ilgilenmiyorlar. Bu da ailenin, toplumun verdiği eğitimden, özellikle Türkiye gibi ülkelerde yaygın olan, kadın kısmı siyasetle uğraşmaz anlayışından ve kadınlara süs eşyası gibi bakılmasından ileri geliyor. Bu pisliği kafasından sildiğimiz arkadaşlar dışında herkesin anlayışı sakat.

Biz, kadın işçi arkadaşlarla ekonomik sıkıntıyı, burjuvazinin yaptığı işkenceleri ve kurduğu "rol icabı" partileri konuşuyoruz. Yasalarda işçinin lehinde tek bir madde olmadığını, bu "rol icabı" partilerin de yasanın dışına kesinlikle çıkmayacaklarını açıklıyorum. Türkiye'de demokrasiden bahsederken, görüyorsunuz demokratik haklarımızı tek tek elimizden alıyorlar, işsizlik sorununu çözemiyorlar, ekonomik sorunları çözemiyorlar, onun için Türkiye büyük bir sıkıntıdadır diye konuşuyoruz. Türk burjuvazisi az işçiyle çok üretim istiyor. Bu ekonomik bunalımın çözümü olmayacak, kurtuluşumuz ancak devrimle olur diyoruz. Bunu söyleyince şimdilik biraz çekingen kalıyorlar. Zannedersenem bunu da iyi bir örgütlenmeyle çözeriz.

İş yerinde yapılan baskılar da şunlar: Yakanızda kartınız olacak ki işçinin sicil numarası ve postası belli olsun. İşçiden habersiz numarasını alarak, herhangi bir "suç" ya da hata yaptığında ya çıkışı ya para cezası verilsin, ya da sorgu yapılsın diye. Amire memura saygı isterler. Usta ne iş verdiyse hayır demeyin, ona karşı çıkmayın, randımanın üstünde iş verin, randımanı düşürmeyin. Yiyecek maddesini fabrikaya sokmayın. Bir daireden ötekine geçip kimseyle konuşmayın. Verilen iş elbisesinin dışında sivil giyinmeyin. İşyeri kartınızı kaybettiğinizde 50 lira karşılığında yenisini çıkartın. Ayda bir seferin dışında doktora çıkmayın, istirahat almadığınız takdirde hasta değilsiniz demektir, sonra hakkınızda kötü düşünülür. Bilezik, yüzük takmayın, iş kazası olursa kaza kabul edilmez.

Yoldaşlar, Burjuvazinin baskıları vız gelir. Burjuvaziyi kahredeceğiz. Düzenini yıkmak, aydınlık günlere kavuşmak için örgütlenmeyi hızlandıracğız.

Marmara

MENŞEVİK MAKİNA İŞLİYOR

Süleyman Sakalı

Huylu huyundan vazgeçmez!

Partizan kligi TKP'nin resmi yönetimini gaspettikten sonra kendini geçmişin mirasçısı ve yeni bir atılımın (!) önderi olarak sunmaya büyük özen gösteriyor. Ne var ki her geçen gün, onların geçmişin değil, geçmişteki tüm pislik ve çirkinliklerin mirasçısı olduğunu kanıtlıyor. *İşçinin Sesi*'nin bu sayısında tam metnini bulacağınız "Polis faaliyetlerinin legalize edilmesi!" yazısı, partizan kligini *pisliğin ve çirkinliğin mirasçısı* olarak tescil edecek türden bir yazıdır.

Ama yazının asıl önemi, çirkinliğin mirasçılarının duydukları derin korkuyu yansıttığıdır. İleride karşılına dikilecek ya da bugünden karşılına dikilen soruları sorulamaz duruma getirme telaşının her satıra sızmış olması bu korkuyu gösteriyor. Ama bu tür çabaların etkisi (o da olursa) her zaman kısa ömürlüdür. Ve her soru er geç mutlaka sorulur.

Bu yazıda söylenenleri madde madde sıralayınca ortaya şöyle bir manzara çıkıyor:

"Yazı gelirse ben kazanıyorum, tura gelirse sen kaybediyorsun!"

1. Yazı, *İşçinin Sesi* ve H. Erdal olayından çıkarılan sonuçları özetlemektedir. Özel olarak da polis faaliyetleri ile

bu gelişmelerin ilişkisini incelemektedir.

2. "Polis ajanları ortaya çıkarılmalı ve açıklanmalıdır."
3. "Polis ajanını ortaya çıkarmak ve teşhir etmek, ağır sorumluluk isteyen ciddi bir iştir."
4. Her "anti-parti" çıkışa polis demek doğru değildir ama mutlaka polisin işine yarar.
5. Fakat, "anti-parti" ve "fraksiyoncu" kimselerle polis ajanlarını birbirinden ayırmak zordur.
6. Geçmişte rastgele suçlamalar yapılmış, polis suçlamaları kötüye kullanılmıştır.
7. Bu kötüye kullanmalar tepki yaratmıştır. Ama bu tepki küçük burjuvalarda doğmuştur.
8. Bu tepki polisin işine yaramaktadır.
9. Partiyeye karşı çıkanlar politik eleştiri adı altında konspirasyonu bozuyor, bilgi açıklıyorlar. Polis bunu teşvik ediyor.
10. Bunu yapanlar polis olabilir de, olmayabilir de.
11. Ama polis olmayanlar da er geç gönüllü ajan durumuna gelirler.

Partizan kligi bu kapıyı herhalde ilham perisinin yanlarına uğradığı ender anlardan birinde düşünmüş olacak. Ne yaparsan yap, onlar isterse polis, ajan, provokatör vb. olmaktan kurtulamazsın. Karşı çıkarsan polisin, karşı çıkana polis denmesi-

ne karşı çıkarsan yine polissin... Ve böyle gidiyor. Böyle bir korkutmacaya başvurmaları, menşevik parti içinde işlerin hiç iyi gitmediğini gösteriyor.

Anlaşılan kendi tabanlarında ciddi sorunlarla karşı karşıya kaldılar. Yangından mal kaçırıcısına bir "program tartışması" yürüdü. Şimdi bunun nedenini soranlar olsa gerek. Sonra, *İşçinin Sesi* partinin eski yayınlarını açıkça bastığı için "gizli belgeleri açıklamak" diye yaygara kopardılar. Bunu görenler ve bunun nedenini soranlar mutlaka vardır. Ayrıca, koca bir Sarıca sorunu vardır. Söz konusu yazı, bu gibi sorunları kurcalamaya kalkanları polis suçlamasıyla tehdit ediyor. Ediyor ama sorunlar da duruyor.

Sarıca'yı teşhir etmenizi hâlâ bekliyoruz

Partizan kligi bir yandan "polis ajanını ortaya çıkarmak ve teşhir etmek, ağır sorumluluk isteyen ciddi bir iştir" diye yazıyor ama Sarıca olayında yaptığı bunun tam tersidir.

Bir kimseye ajan-provokatör diyebilmek için o kişinin başka bir kimlikle parti içinde çalışmış olması gerekir. Ajan-provokatör, kendini komünist göstererek parti içine sızmış polis ajanıdır. Poliste ya da hapiste çözülün ajan-provokatör değildir.

Sarıca olayına ilişkin olarak H. Kutlu 1983 Plenum konuş-

masında şöyle dedi:

"Bu arada H. Erdal'ın karar dışı olarak gizli çalışmalara kattığı Sarıca'nın bir polis ajanı olduğu anlaşıldı." Şimdiye kadar biz bu konuda herhangi başka bir açıklama, kanıt vb. duymadık. Sorumluluğa ve cidiyete bakın! Sarıca ne zaman polis ajanı olmuştur? Daha en baştan mı böyleydi, sonradan mı oldu, yoksa H. Erdal'la çalışmaya(!) başlayınca mı gerçekleşti bu iş?

Yok, hiçbirisi değilse, polise düştükten sonra ve bir daha da hapisten çıkmadıkça ajan ya da ajan-provokatör olunmaz. En kötü olasılıkla çözülün ve yoldaşlarını ele veren bir yenik adam olunur. Bunlara yanıt vermeden ve hiçbir kanıt göstermeden "Sarıca'nın bir polis ajanı olduğu anlaşıldı" deyince akan suların duracağı mı sanılıyor?

Bu konuda yanıt bekleyen daha başka sorular da var. Örneğin, Sarıca polis ajanı idiyse, onunla aynı evde oturan ve partizan kligine mensup olan bir başka yönetici nasıl yakalanmadı? Bunu polisin, Sarıca'nın ajanlığını gizleme taktiğine mi bağlayalım? "Kapitalist dünyanın en büyük 5 polis örgütü içinde yer alan ... güvenlik örgütü" diye tanımladıkları Türkiye polisi herhalde bu işi kendi adamını deşifre etmeden beceremez miydi? Bu karanlık noktalara da yanıt ver-

mek gerekmez mi?

Temiz başlangıç mı, eski pislikler mi?

Partizan kligi, yönetimi aldığından beri, geçmişe sünger çekmeye, "biz temiz başlıyoruz" havasını estirmeye çalışıyor. Bunu sağlayabilmek, inandırıcılık kazandırmak için yer yer, "geçmişin özeleştirisini yaptık", "sorumluluklarımızdan kaçmadık" dediler. Ve hatta uygun düştükçe, yanlış yapılmış olduğunu da söylediler. Tabii bunları somuta indirmeye ve kendilerini doğrudan bağlamayan konulara sınırlamaya da özen gösterdiler. Yönetimdeki geçmişi uzun olmayan bir kligin bunu yapabilmesi, bol keseden ulufe dağıtması pek zor değildir. Amacın, geçmişi bırakıp geleceğe bakalım psikolojisini yerleştirmek olduğu açıktır.

Bu yaklaşımın yabancıları değil. Geçmişte de oldu. Partinin önemli yıkıma uğramasının nedeni olarak, izlenen oportünist politikadan başka her neden rahatça ileri sürülüyor.

Partizan kligi bugün, geçmişte yönetime karşı çıkan herkesin uluorta ajan-provokatör ve polis diye damgalanmasının yararlı sonuçlar vermediğinin de farkındadır. Türkiye devrimci hareketinin bugünkü düzeyinde artık bu yöntemin ters teptiği gün gibi açıktır. Ama bunu görmek başka, bu yöntemlere başvur-

KARA LİSTE

İşçinin Sesi'ne karşı tutum, menşevik "siyaset" in bayağılıklarının bol örnekleriyle doludur.

Açık kavga başlamadan önce, TKP MK Politik Bürosu şu duyuruyu yapıyordu:

"...Günümüzde baş tehlikeyi sağ oportünizm oluşturuyor." (*Atılım*, Temmuz 1979, TKP MK Politik Büro Açıklaması)

Bir yandan bu söylenirken, aynı sıralarda *İşçinin Sesi*'ne karşı ikiye bölünmüş bir "savaş" başlattılar. Dayanaksız "suçlamalar" yaydılar.

Açık kavganın çıkmasıyla, dayanaksız suçlamaları kâğıt üzerine dökülmeye başladı.

Devrimciliğin adı serüvencilik oldu:

"...Partinin Leninci politikasını bugünkü koşullarda serüvenciliğe götürecek bir biçimde çarpıtıyor." (*Atılım*, Temmuz 1979, "Bir Broşür Üstüne")

Doğru ideolojik temele dayalı bir örgütsel birlik savunmanın adı bölücülük oldu:

"Bu görüşleri savunan yurt dışındaki bir gazetesinin partimizin birliğine karşı dolaylı saldırıya geçtiği görülüyor." (*Atılım*, Ağustos 1979, "İ. Bilen'le Görüşme")

Menşeviklerin "ideolojik savaşının" eni boyu giderek daha iyi belli oldu. Kullandıkları sıfatlar giderek ideolojik siyasal terminolojinin dışına kaydı.

— Yalancılık, dedikoduculuk:

"İngiltere'de üslenen Yürükoğlu gurubu yalan, dedikodu, çarpıtma yöntemleriyle devrimci hareket içinde bozgunculuk yaratma çabalarını sürdürüyor." (*Atılım*, Aralık 1979)

— Jurnalcılık:

"Parti düşmanı gurupçuk bir süredir artan ölçüde 'kanatlar', 'fraksiyonlar' uydurmacasıyla parti üyelerini polise jurnal etme yöntemini kullanıyor." (*Atılım*, Ocak 1980)

— *Tercüman*'la birlik olmak:

"*İşçinin Sesi-Tercüman* eylem birliği" (*Atılım*, Eylül 1981)

— Polise dayanak olmak:

"Polisin ve dedikoducuların dayandığı biricik dayanak *İşçinin Sesi* gazetesidir." (*Atılım*, Şubat 1982)

— Provokatörlük:

"...*İşçinin Sesi* yazarları TKP'den fraksiyonculuk nedeniyle atılmışlardı ve her fraksiyoncunun başına

geldiği gibi provokatörler aynı bataklıkta buluşmuşlardır." (*Atılım*, Temmuz 1983)

Son sıralarda menşevikler "ideolojik savaş" doğrultusunda yeni bir "atılım" yapmak istediler. Bu kez de bize bula bula "milliyetçi" dediler:

"Milliyetçilik, anti-komünist propaganda da *İşçinin Sesi*'nin milli komünizminden *Tercüman*'ın özgen şövenizmine kadar uzanan geniş bir yelpaze içinde, çok çeşitli bir biçimde kullanılıyor." (*Yol ve Amaç*, sayı:1)

Ardından "gericiliğin uşağı" dediler:

"Bilen yoldaşımızın ölüm ilanı girişimiyle komünistlerin acılarının da bir savaşım silahı olduğu herkesçe görüldü. Gericilik kudurmuş döndü. Londra'daki uşakları da öyle..." (*TKP'nin Sesi*, 22.2.1984)

İçlerinde biriken daha da "derin" ideolojik fikirleri genel yayın organlarında rahatça dile getiremeyen menşevikler, bu amaca yönelik olarak İngiltere'de bir yerel yayın çıkarmaya başladılar. Bu yayında içlerini döküyorlar.

— Yalancılık:

"...Artık herkes *İşçinin Sesi*

gurupçuğunun tek tek her söylediklerinin yalan olduğunu görüyor.

"Bu bölücü ve lafbesi gurupçuğun demokrasi ve dayanışma gibi hiçbir davaları yoktur. Onlar bencil amaçları için insan kullanırlar." (*Gerçeğin Sesi*, sayı:1)

— Yaz Taarruzu:

"Yaz Taarruzu... Derken kimse 'yahu bu paralar nereye gidiyor' demeyecek miydi sanıyordun?"

"Eskisi gibi kullanacak adam azaldıkça para kaynakları da azalacak. Ve saldırganlaşman daha da artacak, böylece gerçek yüzün daha da çok açığa çıkacak." (agy, sayı:2)

— Polis ajanlığı, faşistlerin izinden yürümek:

"*İşçinin Sesi* gurupçuğu aynı zamanda, 'bize saldıranlar bunlardır' diye altı isim vererek polis ajanlığını açık ediyor... faşistlerin izinden yürüyor." (agy, sayı:2)

— İhbarcılık, cuntaya adam teslim etme, hırsızlık vb.:

"İngiltere'de kendi görüşlerini benimsemeyenleri takip etme, satışma, ev basma, gurup çıkarları için tehlikeli buldukları işçileri çalışma izni yok diye İngiliz polisine ihbar edip attırma, kendi provokasyon yuvalarından ayrılan-

ları ölümle tehdit etme, cuntaya teslim etmek amacıyla zorla Türkiye'ye göndermeye kalkma, zorla ifade imzalatma, gizlice evlerine girip hem politik, hem adi nitelikte hırsızlık yapma vb. sayısız mafyayip eylemlerde bulunanlar ve emir verenler bizce tek tek ismen bilinmektedir." (agy, sayı:2)

— *Tercüman*'dan da kötü olmak:

"...Yürükoğlu'nu burjuvazinin uşakları işçi sınıfının yiğit evladı Bilen yoldaşa *Tercüman* gazetesinden daha adi bir biçimde küfretmenin hesabı usulüne uygun bir biçimde sorulur." (agy, sayı:4)

— Kariyeristlik, bencillik, döneçlik, paralı askerlik:

"...Yürükoğlu'nu burjuvazinin uşakları haline getiren sürecin başlangıcı da anti-sovyetizm batağı oldu. Elbette kariyerist ve bencil kişiliği de onun döneçler kervanına katılmasını hızlandırdı.

"...Gücü 15-20 kadar sözüm ona entellektüel, paralı askerden ibaret olan Yürükoğlu revizyonisti..." (agy, sayı:6)

Menşeviklerin "gerçek"leri seslendirmeleri karşısında *İşçinin Sesi*'nin pırıl pırıl komünist siyaseti işliyor.

Gülen Erdilek

MENŞEVİK MAKİNA İŞLİYOR

Süleyman Sakalı

maktan vazgeçmek başkadır.

Bu yöntemlerden vazgeçmek (gerçekten isteniyor olsa da) subjektif istemle mümkün değildir. Bunun objektif koşulunu yaratmak gerekir.

Nedir bu objektif koşul? Tek cümleyle söyleyecek olursak, *ideolojik savaş vermektir!* İdeolojik savaş verebilmek için ise (istek ve yetenek bir yana) en başta doğru bir ideolojiye sahip olmak ve savunduğun şeylere gerçekten inanmak gerekir. Oportünistlerin şansızlığı her ikisine de sahip olmamaktan kaynaklanıyor.

İdeolojik savaşın olmadığı yerde boşluğun ajan-provokatör, polis suçlamalarıyla, çamur atmayla, entrika ve herşeyi komplo mantığı ile ele alan anlayışlarla dolması kaçınılmazdır. Bu durumda ya taşı tarağı toplayıp namusunla bu işten çekilmek, ya da bu yöntemlere sarılmak zorunluluğu doğar. Bu yöntemlere sarılınca da getirebileceğin tek yenilik sunuşu biraz daha rafine etmek, cilalamak olur. Yeni menşevik yönetimin yaptığı işte tam da budur.

Partizan kliğinin kılavuzluğunda yapılan menşevik "kongre"den sonra, kısa bir dönem durgunluk gösteren polis-provokatör edebiyatı yeniden hız kazandı. Bu gelişme, ideolojik savaş hızlandıracağını, ideolojik savaş vereceklerini bol keseden vaad eden menşevik yönetimin aynı çıkmazda çırpındığını gösteriyor.

Partizan kliğinin eski bayağılıkları ısıtıp cilalayarak önümüze sürmekten başka yol bulamadığına örnek eskiyle yeni harmanlayıp dağarcıklarında ne varsa ortaya döktükleri, "Polis faaliyetlerinin legalize

edilmesi" yazısında görülüyor.

Tarihten bir yaprak

İşçinin Sesi'nin 230. sayısında TKP'nin geçmişine ışık tutan bazı belgeler yayınlanmıştı. 1935 tarihli *Orak-Çekiç* gazetesinin 1. ve 2. sayılarındaki iki yazının ilgili bölümlerini burada yeniden okumakta yarar var. "Provokatörlere karşı kitle savaşını yükseltelim" başlıklı yazı şöyle diyor:

"Türkiye Komünist Partisi bu uğurda keskin bir savaş açtı. İlk iş olarak bir 'kara liste' çıkardı. Bu listede şimdiye kadar meydana çıkarılmış provokatörlerin isimleri, simaları yazıldı. Arkadaşlar, bu kara liste kapanmış değil, buna her zaman yeni yeni köpek isimleri katılacak. Bu isimleri kafanıza yerleştirin. Bu listedeki hainlerin bazıları partiyeye polis ajanı olarak girmiş, bazıları partiyeye girdikten sonra satılmış, bazıları da yakalandığı zaman arkadaşlarını ele vermiş, bildiklerini söylemiş. *Bu korkakları ötekilerden ayırmaya sebep yok, sonunda onlar da hain çıkmamışlar mı?*" (*Orak-Çekiç*, sayı:1) (abç)

Kalleş ve dönek Nâzım Hikmet" yazısında da şunlar söyleniyor:

"Nâzım Hikmet ve kumpanyasının partide kopardıkları ayrılığa 'Troçkist polis opozisyonu' deniyor. Neden? Çünkü onlar: Leninizmi karikatürize ettiler. Marksizm ve Leninizm namı altında Troçkist kaçakçılığı yaptılar, Troçkistlerle bağ kurdular, partinin içinde polise ajanlık yaptılar. Şimdi ne yapıyorlar? Kompartinin savaşı karşısında dökülüp giden bu 'opozisyon'un artıkları pis pis dediko-

dular yapıp partiye ve partililere leke atıyorlar" ... "Polis asıl kendi ajanlarını maskelemek maksadıyla bazı komünistlere provokatör lekesi atıyor. (*Orak-Çekiç*, sayı:2) (abç)

Demek ki partiye ajan olarak giren ya da girdikten sonra polis olanla, poliste ya da hapiste çözülenler birdir. Bunları birbirinden ayırmaya gerek yoktur. Hepsi ajandır.

Partizan kliği 50 yıl sonra yazdıklarıyla aynı görüşü biraz cilalıyor, parlatıyor ve daha dikkatli sunuyor ama paylaşıyor. Yenilik olarak listeye, "fraksiyoncu", "anti-parti", "provokatör" vb. dediklerini de ekliyor ve tümünün er geç "gönüllü ajan" durumuna geldiğini söylüyor. Bir kaçış kapısı olarak araya sıkıştırdıktan sonra ya çizilen genel manzara ile ya da bir kızgınlık anında söyledikleriyle tüm anlamını yitiriyor. Bir örnek verecek olursak, bunlar, *İşçinin Sesi*'nin *Yaz Taarruzu* ile topladığı paralar konusunda 21 Ağustos 1981'de şöyle diyorlardı:

"Bu provokasyon gurupçuğu kendisi, bağlı olduğu karanlık yerleri maskelemek amacıyla kimi yöntemler uyguluyor. Bunlardan biri de *Yaz Taarruzu* dedikleri bir kampanyadır."

İşte böyle. Herhalde "geçmişte yapılan yanlışlar" arasına herkese ajan, polis denmiş olması girmiyor.

Bir de polisin "asıl kendi ajanlarını maskelemek maksadıyla bazı komünistlere provokatör lekesi attırması" konusu var. Partizan kliği bu görüşü paylaşır mı acaba? *Orak-Çekiç*'te Nâzım Hikmet'in bunu yaptı-

ğını söylediğini gördük. *Günümüzde TKP* adlı kitapta ise İ. Bilen bunun Nâzım Hikmet'e yapıldığını söylüyor. (Bak *Günümüzde TKP*, s.90) Neyin polislik ve kimin polis olduğunu anladınız mı? Bunun "polisi bul" bulmacasından farkı yoktur. Herkes herkese polis deyince ortaya çıkan toz bulutundan kimin yararlanacağı belli değil midir? Ve TKP'nin tüm geçmişini bunu kanıtlamıyor mu?

Sorulması gereken soru nedir?

Hiçbir şeyi bağlamayan anlamsız genellemelerle konuşmak kendi başına birşey anlatmaz. Polis herşeyi yapabilir, her yöntemi kullanır dersek yanlış olmayız. Ama tartışma orada bitmiyor ki. *Başlıyor!* Asıl cevaplanması gereken sorular bundan sonra geliyor. Örneğin, "Polis faaliyetlerinin legalize edilmesi" yazısı. Ne diyor bu yazı? Eski eylemlerin vb. eleştirisi adına polisin işine yarayacak bilgileri açıklayanlar "polis olabilir" diyor. Evet, böyle yapanlar gerçekten polis olabilir, ya da olmayabilir. Ama soru bu değil ki. *Kime ve neden* polis dendiğidir soru! Gerçekten ağır sorumlulukla yaşanması gereken nokta da budur.

Öte yandan sahtekârlığın bir başka yönünü de gözden kaçırmayalım. Polisin işine yarayan bilginin ne olduğu, buna kimin karar verdiği can alıcı öneme sahiptir. Dolayısıyla geliyoruz yine konspirasyon anlayışına. Partizan kliğinin önüne gelene "gizliliği bozdu", "polisin işine yarayan bilgileri açıkladı" demesiyle öyle olduğu kanıtlanmış olmuyor. Gizlilik, konspirasyon

konusundaki menşeviklerin çarpık anlayışları *İşçinin Sesi*'nde yeterince sergilendiği için bu konu üstünde durmak gerekmiyor. Ama gizliliği bozanın polisliği konusu bir yana, "öyle yaptı" dediklerinin ne yaptığı da tartışma götürür.

Tekrar konumuza dönersek, cevabı "olabilir de olmayabilir de" noktasında bırakmak yalnızca pislik saçmak ve herkese "polis olabilir" çamurunu atmak anlamına gelir. Partizan kliği hem kendine karşı çıkan ya da çıkabilecek olanları daha baştan ve gerektiğinde kullanmak üzere polislikle damgalamaya çalışıyor, hem de polistir, ajandır diye suçlamaya başladıkları için kendi sözünden başka kanıt göstermiyor. Bu mide bulandırıcı bir politikadır.

Bizim tutumumuz ne olacaktır

Partizan kliği son zamanlarda polis, provokatör, fraksiyoncu edebiyatını arttırıyor dedik. Anlaşılan bu tür saldırıların dozu yükselecektir.

Uyguladıkları pis yöntemler karşısında bizim ne yapacağımızı hiç merak etmesinler. Şimdiye kadar yürüttüğümüz ideolojik ve siyasal mücadeleyi, ağzımızı bozmadan ve pisliklere bulaşmadan sürdüreceğiz. Ve bugün her siyasal gelişme karşısında yoldan çıkan, ne söyleyeceğini bilemeyerek oportünizmi giderek (özellikle İ. Bilen öldükten sonra) incir yaprağı ile bile gizleyemez duruma gelen partizan kliğinin, savaşı, ideolojik savaşın dışına, kendi uzmanlık alanları olan çirkinliklere çekmesine izin vermeyeceğiz.

ATILIM Şubat 1984

"Polis faaliyetlerinin legalize edilmesi.

"Partimiz ağır terör koşullarında fraksiyoncu, anti-parti yeltenişleri başarıyla püskürttü. 5. Kongre parti birliğini pekiştirdi ve TKP düşmanlarına ağır bir darbe indirdi. Şimdi biz bu savaşın deneylerinden yararlı sonuçlar çıkarabiliriz. Bu sayımızda fraksiyoncu, anti-parti girişimlerden polisin yıkıcı faaliyetleri için yararlanma yöntemlerine, geçmiş deneyimin ışığında genel olarak değinen bir yazı sunuyoruz.

"TKP 5. Kongresi, 20 sayılı kararı, 'Polise ve yıkıcı faaliyete karşı korunmak üzerine' başlığını taşıyor. Kongre parti üyelerinin polisin yıkıcı faaliyetlerine ve ajan-provokatörlere karşı kesin bir nefret ve kararlı bir savaşım ruhunda eğitilmesini MK'nın görevi olarak belirtti. Polise karşı savaş aynı zamanda ideolojik, moral bir savaştır. Polis ajanları ortaya çıkarılmalı ve açıklanmalıdır. Polis ajanını ortaya çıkarmak ve teşhir etmek ağır sorumluluk isteyen ciddi bir iştir. Bir kimsenin fraksiyoncu mu, polis ajanı mı olduğunu açığa çıkarmak kolay değildir. Ülkemiz sol hareketi içindeki bölünmeler fraksiyonculuğu, örgüt, parti düşmanlığını her biçimiyle sıradan bir olay, suçlanması gerekmeyen bir politik eylem olarak nerdeyse her

insan için bir hak sayma anlayışına yol açmıştır. Bu durum tüm sol hareketler için sızan ajan-provokatörlerin eline sızan derece emin çalışma imkanları veriyor. Fraksiyoncu faaliyet polis-provokatör ifadesini örten onu kolaylaştıran elverişli bir ortam yaratıyor.

"Şu ya da, bu fraksiyonun ortaya çıkışını polis faaliyetleri ile açıklamak ideolojik savaşın zorunluluğunu inkara yol açar. Buna karşılık her anti-parti yeltenişin polis faaliyetlerine nesnel ortam yarattığı gerçeğine göz yummak parti güvenliğini zayıflatır ve harekete çok ciddi zararlar verir. Öte yandan geçmişte polisle savaş yöntemlerinin kötüye kullanılması, bu yönde rastgele suçlamalar yapılması, özellikle küçük burjuva çevrelerde polis ajanlarının açığa çıkarılması görevine karşı belirgin bir tepki yaratmıştır. Öyle ki polis olduğu söylenen ilk düşünülenin olmadığıdır. Bu subjektif nedene bağlı olarak bu suçlamanın ileri sürüldüğünü, o da mutlaka bir politik ayrılıktan kaynaklandığı düşünülmektedir. Ajan-provokatörler kendilerini bu küçük burjuva tepkiden yararlanarak başarıyla gizleyebiliyor.

"Sorunun bir yanı da sol harekette polis faaliyetleriyle ilgili olarak belirli bir bilgi eksikliği olmasıdır. Polis sıradan unifor-

malı bürokrat, küçük adam olarak görülüyor. Neredeyse polis, bekiği Murtaza'nın, Cibali karakolu polislerinin zalimleşmiş hali olarak algılanmaktadır. Oysa sol hareket karşısında yıkıcı faaliyet sürdüren, gezegenimizin en geniş polis örgütü CIA denetiminde olan, yine kapitalist dünyanın en büyük 5 polis örgütü içinde yer alan Türkiye'nin güvenlik örgütüdür. Düşmanın gücünün kavranmaması, onun yapabileceklerinin ne kadar çeşitli, ne kadar esnek olabileceğini ...lamaya yol açar. Polisin amacı nedir? Partiyeye sızan polisin amacı hemen bir tutuklama hazırlamak değil, sürekli istihbarat elde etmek ve bu istihbarat temelinde parçalamak, gözden düşürme, güvensizlik aşılama, sapıtma vb. operasyonları gerçekleştirmektir. Tutuklama ise özel dönemlerde ve seyrek olarak başvurulmuş bir yöntemdir. Tutuklama toplam polis faaliyeti içinde küçük bir yer tutar ve sadece sonuçtur. Unutmamalı ki bilgi olmadan tutuklama ve sorgu olmaz. Tutuklama kısa erimli amaçları gerçekleştiren bir eylemdir. Polis ise planlı ve uzun erimli hedeflere göre çalışır. Günümüzde polis istihbarat elde etmeyi yalnız gizli yoldan yapmıyor.

"Deney şunu gösterdi. Polis şu ya da bu nedenle parti içinde

fraksiyoncu eğilim gösteren, ya da iyi niyetle bile olsa yanlış bir yola koyulan kadroları parti gizliliğini açığa vurmaya özendiren. Bunda çoğu zaman başarılı olduğu açık bir gerçektir. Polis istihbaratının büyük bir bölümü fraksiyoncu eylemler, dedikodular sırasında elde edilen bilgilerden oluşur. O nedenle polis açık basında, tartışmalarda gizli bilgilerin yayılabileceği 'oportünizme karşı savaş' adı altında böyle bir bilgi sızdırmasının devrimci görev olduğu yolunda kanı yaratmaya çalışır. Bu ortam polise yeni bilgi sağladığı gibi ajanları eliyle elde ettiği bilgileri legalize ederek kullanma olanağı sağlar. Bilgi kaynağının belirsizleşmesiyle ajanların ortaya çıkarılması güçleşir. Politik eleştiri adı altında partiye, kişilere yöneltilen karalamalarda, zaman zaman onun oportünistliğini açığa vurma adına, örgütsel çalışmasının açığa vurulmasını, eski eylemlerin eleştirisi adına açık tip ... bağları görüyoruz. Bu tür bilgileri açıklayanlar ajan-provokatör olabilirler de, olmayabilirler de. Şöyle düşünülebilir "polis olsa niçin açık konuşsun?" Gizlice iletir bilgiyi. Oysa polis tek yönlü çalışmaz. Burada önemli olan şudur, böyle bir tutum yalnız bilgi vermeye hizmet etmez yanısıra ve daha önemlisi bu tür davranışları

olağan hale getirerek başkalarını özendiren. Polis olmayan, fakat partiden çıkartılan elemanları benzeri açıklamalara kışkırtır. Polisin bu taktiği fraksiyoncuları farkına varmadan gönüllü polis ajanları duruma getirmek, böylece polis faaliyetlerini legalize etmek amacını taşır. Bu taktiği polisin çalışmasıyla legal olanakları uyumlu kombine kullanması olarak da anlayabiliriz. Böylece biz şimdi polis faaliyetinin konumuza ilişkin başlıca özelliklerinden şöyle sözebiliriz.

"Birincisi, fraksiyonculuğu, parti, örgüt düşmanlığını politik bir eylem gibi meşrulaştırma.

"İkincisi, polis ajanlarını açığa çıkarma eylemlerini kötülemek. Buna karşı küçük burjuva tepkileri kullanmak.

"Üçüncüsü, parti gizliliğini değişik biçimler altında dışa vurmaya meşrulaştırmak ve yaymak.

"Dördüncüsü, polis faaliyetlerini gözden gizlemek, polise karşı savaşında moral-psikolojik hazırlığı zayıflatmak bu yoldaki çalışmaları engellemek. Eğer bu alanlardaki anti-parti pratik açığa çıkarılamaz ve bu anlayışa karşı ciddi bir tepki yaratılamazsa, polis faaliyeti için elverişli ortam yokedilemez." (*TKP'nin Sesi*, 20 Şubat 1984)

MENŞEVİK MAKİNA İŞLİYOR

Süleyman Sakalı

Kim kimin matbaasını gaspetmiş?

“Burada merkezlenen ‘işçi sınıfı düşmanlarının sesi’ işçi sınıfı hareketinin malı iken *gaspettikleri matbaadan* küfür, yalan ve çarpıtmalar çıkarır dururken *Gerçeğin Sesi*’nin daha güçlü çıkması zorunludur.” (abç)

Bu satırlar, menşeviklerin İngiltere’de çıkarmaya başladıkları *Gerçeğin Sesi* adlı aylık bültenin Ocak 1984 tarihli 4. sayısında yer alıyor.

“Huylu huyundan vazgeçmez” diye boşuna demedik. *İşçinin Sesi*’nin bağımsız bir hareket olarak çıkışından bu yana 5 yıl geçti. Menşeviklerin yukarıda sözünü ettiği matbaa konusu, normal olarak 5 yıl önce gündeme gelmeliydi. Gelmedi. Bunun mutlaka çeşitli nedenleri vardır. Fakat, 5 yıllık bir gecikmeyle de olsa, *Gerçeğin Sesi*’nde yazılanlar, bu nedenler arasında, menşeviklerin eski pislik saçma yöntemlerinden vazgeçmesi gibi bir nedenin olmadığını gösteriyor. Bu yazıda değineceğimiz konu, *İşçinin Sesi* tarafından *gasp edildiği* öne sürülen matbaanın kısa geçmişi.

Sözü edilen matbaanın kuruluşu, *İşçinin Sesi*’nin yayın hayatına başlayışıyla sıkı sıkıya bağlıdır. *İşçinin Sesi* Şubat 1974’de yayınlanmaya başladı. İlk birkaç sayıdan sonra, böyle bir gazetenin kendi basım olanaklarına da sahip olması gerektiği fikri kafalarda belir-meye başladı. İşte bu dönemde, o sırada İngiltere parti örgütü sekreteri olan V. Dursun yoldaşımızın önerisi ve başı çekmesiyle, *İşçinin Sesi*’ni basacak bir matbaanın kurulması yolunda ilk adımlar atıldı. O dönemde parti merkezi ne böyle bir matbaayı kurmayı, ne de kurulmaya başlanana maddi olarak desteklemeyi düşünüyordu. İngiltere örgütü ise zaten maddi yardım istemeyi aklından bile geçirmiş değildi. Her işte olduğu gibi bu işte de anlayış, “merkezden istemek” değil “merkezi güçlendirmek” yönündeydi. Ve bu anlayış doğrultusunda, tüm maddi olanaklar zorlanarak, borç-harc ile ama merkezden tek bir kuruş ve tek bir kadro almadan matbaanın temelleri atıldı. Kısa bir süre sonra da, yine merkezi güçlendirme anlayışının, laftan öteye, somut göstergeleri ortaya konmaya başlandı.

Buraya dek söylediklerimizi, o dönemde Bilen yoldaşın V. Dursun ve F. İzlem yoldaşlara yollamış olduğu bir mektupla noktalayalım. “Benim çok değerli ‘ikizlerim’ ” diye başladığı 11.11.1974 tarihli mektubunda

şöyle diyordu Bilen yoldaş:

“Dün, bizim ‘Savaş Yolu’ geldi. Çok beğendik. Elimde bir taneciktir. Arkası gelir gelmez ‘ikizlere’ hemen yollayacağım. Bravo bizim Keskinlere, Leventlere, Sapancı ve Sakaryalara. Bak, bu işte girişim senin Dursun. Çok sağol. Basacaklarının da reklamları var. Sanırım, yakında onlardan birisini çağırmak gerekecek. Çok önemli işler var. Onlar becerir. Çok sağlam bir kadro yetiştiriyor. Girişimleri yerinde. Çok büyük ümitler, çevrenler açıyor çalışmaları.” (abç)

Yazılanların üstüne yorum yapmak gerekmiyor herhalde. Ancak bir noktayı açmakta yarar var. 1974 yazından, İngiltere örgütünü tümüyle partiden attıklarını söyledikleri 1979 yılına kadar merkezden tek bir kuruş alınmamıştır! Tam tersine bu süre içinde merkeze binlerce sterlinlik nakit ve aynı katkı yapılmıştır. Şimdi kısaca bunların ne olduğunu görelim.

Yaptıklarımızla övünüyoruz

Türkiye devrimci hareketinde sık sık karşılaştığımız kötü bir alışkanlık var. Başlangıçta birlikte olup sonra yolları ayrılanlar birbirlerine geçmişte yapmış oldukları yardımları hatırlayıp, “keşke yapmasaydık” yollu hayıflanıyorlar. Bu, kötü olduğu kadar da yanlış bir anlayıştır. Biz *İşçinin Sesi* olarak hiçbir zaman bu yanlış yapmadık. Matbaa konusunda da aynı tavrımızı sürdürüyoruz. Çünkü bu tavrı, anlayışımızın ilkeselliğiyle bağlıdır ve yaptıklarımıza hayıflanmayı değil onlarla övünmeyi gerektirir.

1977 yılına kadar, malzeme masrafları bile alınmadan basılan parti yayınlarını bir kenara bırakalım. 1977 başından itibaren İngiltere örgütü *Atılım*’ı, her türlü masrafını da üstlenerek çıkarmaya başladı. En kaliteli kağıda (1979 sonrasında *İşçinin Sesi* yayınlarını çok kaliteli kağıda basıyor. Acaba bunun için parayı nerden buluyor diye pislik saçmaya çalışanların kullandıkları çınlasın. *Atılım* çıkarken bu soruyu sormak neden aklınıza gelmiyordu?) ve partinin o güne kadar hiçbir şekilde ulaşamadığı bir hızda ve tirajda basılan *Atılım*, merkeze yapılan katkının derecesini gösteren en somut kanıttır. Bunun yanı sıra çıkan öteki yayınları (*Durum*, *Atılım*, ciltleri, vb.) saymaya bile gerek yoktur. Biraz aritmetik bilen herkes bu katkının maddi

değerinin onbinlerce sterlini aştığını kolayca hesaplayabilir. Ayrıca tüm hesaplar o dönemde merkeze verilen mali raporlarda da vardır.

Öte yandan, onbinlerce sterlini aşan aynı katkının yanı sıra nakit olarak merkeze yapılan katkılar da var. İngiltere örgütü her ay merkeze nakit para da göndermiştir. Hem de merkez böyle istediği için değil, İngiltere örgütü böylesini doğru bulduğu için. Bu paraların dökümü de o dönemin raporlarında vardır.

Merkeze katkı konusunda söylenmesi gereken birşey daha var: Yaz Taarruzu’ndan yapılan katkı. Partizan kligi Yaz Taarruzu’na pislik atmaya çalışırken ve bunu *İşçinin Sesi*’nin, “... bağlı olduğu karanlık yerleri maskeleyen amacıyla...” uyguladığı bir yöntem olarak mahkum ederken (!) bu önemsiz noktayı unutuyor. Yaz Taarruzu’ndan elde edilen gelirden binlerce sterlini nakit olarak alırken de acaba yine aynı düşüncede miydiler?

Kim, neyi gaspetmiştir?

Menşevikler, *İşçinin Sesi*’nin “gasp ettiği” bir matbaadan söz ediyorlar. Bu öylesine abes bir suçlama ki, suçlama olmaktan çıkıp traji-komik bir çaresizliği gösteriyor.

Matbaanın nasıl, hangi kaynaklarla ve kimin girişimi ve çalışması ile kurulmuş olduğunu gördük. Demek ki bu noktalardan çıkarak matbaayı sahiplenmek söz konusu olamaz. Öyleyse bu sahiplenmeye temel olabilecek tek unsur, *moral* bir unsurdur. Yani, her parti örgütünün (ve de her partinin) yaptığı ve de sahip olduğu herşey, merkeziyetçilik anlayışı temelinde merkezin malı sayılır. Bu noktada bir terslik yoktur. İngiltere örgütü, İngiltere örgütü olduğu sürece bağlı olduğu merkeze karşı bu anlayışla

hareket ettiği için, matbaayı doğal olarak partinin matbaası olarak nitelemiştir. (Yine küçük bir nokta: İngiltere örgütünden başka kimsenin de matbaayı, parti matbaası diye değerlendirdiğini bilmiyoruz. Bu da aradaki anlayış farkını ne güzel gösteriyor.)

Şimdi gelelim bu matbaanın gaspedilmesine. Gaspetmenin anlamı, hakkın olmayan (moral [ahlaksal] ya da maddî-hukuksal olarak) birşeye zorbalıkla (hak, hukuk, ahlâk dışı zor ile) sahip çıkmaktır.

Yukarıda matbaanın kimin “malı” olduğu konusunun neden ancak moral (ahlâk) açısından tartışılabileceğini belirttik. Gaspetme konusu da aynı tartışmanın bir başka yüzüdür. Özünde aynı tartışmadır. Öyleyse konunun özüne girelim.

İngiltere örgütü, menşevikler tarafından *İşçinin Sesi*’ne karşı el altından çamur atmaların başladığı, yoğunlaştığı ve açık saldırıya dönüştüğü dönemde, hiçbir an matbaanın M.K.’nin malı olmadığı gibi bir görüşe sahip olmadı. Parti merkez kligi ne yaparsa yapsın, hangi saldırıyı örgütlerse örgütlesin aynı M.K.’nin disiplinine bağlı olduğumuzu varsaydığımız sürece “neyimiz varsa parti merkezinindir” anlayışından ayrılmadık. Parasal kaynaklarımızı sakınmadık ve bize saldırı yazıların çıktığı *Atılım*’ları, partinin verdiği görev olduğu için matbaada basmayı sürdürdük. İngiltere’deki örgüt ve dolayısıyla tek tek parti üyeleri de M.K.’nin disiplinine bağlı oldukları sürece kendilerini (tüm olanaklarıyla birlikte) M.K.’ya ait sayıyorlardı. Ve bu anlayışı sonuna dek sürdürdüler.

Ne zaman ki M.K. İngiltere örgütü ile her türlü bağı kesti, mektuplara, raporlara yanıt vermedi ve sonunda da İngiltere örgütünün kendileriyle hiçbir ilişkisi kalmadığını ilan etti, işte

o zaman yepyeni bir durum ortaya çıktı. Artık İngiltere’yi ve *İşçinin Sesi*’ni MK’ya bağlayan bir disiplin ve dolayısıyla da hiçbir moral bağ ortada yoktu.

Bu durumu 1980 yılında toplanan 1. Leninciler Konferansı şöyle dile getiriyordu:

“Bugün partimizde idare birliği kalmamıştır. Tüyük işlemiyor. Parti bütünü, ayrılık noktaları üstünde görüşünü daha belirtmemişken, ‘beğenilmeyen’ görüşleri savunan görüşleri savunan yoldaşlar tasfiye edilmeye kalkıyor. Menşevik yönetim kliginin tuttuğu yol Lenincilere parti içinde örgütlü savaşımdan başka seçenek bırakmamıştır. Dolayısıyla bugün partimizde iyi ayrı disiplin oluşmuştur. Menşevik disiplin ve Bolşevik disiplin. Her konuda iki ayrı tutum, iki ayrı otorite merkezi, iki ayrı disiplin. (Konferans Kararları, s.32)

Ortaya çıkan bu durum karşısında menşevik yönetim kliginin, İngiltere örgütünü, sayısız partili komünisti ve *İşçinin Sesi* ile ilişkili herşeyi reddetmişken, söz konusu olan matbaa üstünde hak iddia etmesi gülünç olmaz mıydı? Nitekim sonradan öğrendik ki bu konuda M.K.’larında tek bir kelime bile konuşmamışlar. Ama bunu moral açıdan bir hakları olmadığını düşünerek yaptıklarını hayal etmeyelim. Nasıl olsa istersek vermezler diye düşünmüş oldukları açıktır. Halbuki ne kadar yanlış düşünmüşler. Çünkü o dönemde bizler moral açıdan hiçbir zorunluluğumuz kalmamış olduğu halde matbaayı onlara devretmek için bekliyor ve yeni durum için hazırlık yapıyorduk.

Tüm örgüt partiden atıldıktan sonra yalnızca bizlerin özverisiyle ortaya çıkan matbaayı bizden istemeleri için onların moral bir hakları yoktu ama tüyük gereği parti örgütlerinin malları MK’nın olduğu için matbaayı o anda birdenbire parti malı sayıp bizden isteyebilirlerdi. İngiltere’deki yoldaşlar, bu olanağı dikkate alarak bir toplantı yaptılar ve “isterlerse veririz, vereceğiz, hiçbir hakları olmadığı halde, konuyu 1930’ların çirkin düzeyine indirmelerine izin vermeyelim, parti malını vermediler dedirtmeyelim” kararını verdiler. Bu nedenle söz konusu matbaayı bir yanda tutarken *İşçinin Sesi* kendisine yeni matbaa kurdu. Bu şekilde kağıttan kiraya, her kalemdede çifte harcama yaparak 2 matbaa ile aradan 5 yıl geçti. Yine istemediler. Ancak ondan sonra söz konusu matbaayı tasfiye ettik.

Bu operasyon *İşçinin Sesi*’ne ağır mali darbe vurdu. Karşılığında, hiç olmazsa, bize partinin matbaasının üstüne yatmaları dememiş olmalarını kazandığımızı sanıyorduk. Yanılmışız. Şimdi öğreniyoruz ki matbaayı yine de gaspetmişiz. Yarın İngiltere örgütünü, *İşçinin Sesi*’ni ve bugün *İşçinin Sesi*’ne gelmiş olan tüm eski partilileri de gaspettiğimizi ileri sürerlerse şaşmamak gerekecek herhalde. Bu ne zavallı bir anlayıştır.

Komünistler ne ölenlerin yasını tutarlar, ne de özgür bilinci, ateş yüreğiyle burjuvazinin zindanlarında bile burjuvaziye korku salan yoldaşları için ağlarlar. Ölümü, hapsi, zindanı göze alarak atıldıkları bu onurlu uğraşta şan olsun bayrağı dimdik dalgalandıran işçi sınıfının yiğit neferlerine!

Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını

Nurten Keskin

Faşist darbeyle girilen gerici-lik döneminde komünistlerin önün-de çok önemli bir görev belirdi: Toplumsal psikolojideki gerilemeyi durdurmak ve giderek ilerlemeye dönüştürmek. *İşçinin Sesi*'nin her sayısında bu anlayış yansıdı. Ama başka sol gazete ve dergiler için aynı şeyi söylemek pek olanaklı değil. Onlar Türkiye'de yaşanan gerçekleri sergiliyoruz diyerek yılgınlık yayılmasına nesnel olarak yardımcı oldular.

Atılım'ın, *Serxwebun*'un, *Demokrat Türkiye*'nin hiçbir sayısı yok ki işkence ve baskılardan bol bol söz etmesin ya da bunları yaşayanların anlattıkları mektuplar yer almasın. Hatta *Demokrat Türkiye*'nin bir sayısında bu mektupların hepsini yayınlamak istedikleri ama yer darlığından yalnızca birkaçını yayınlatabildikleri söyleniyor.

Bu gazetelerin genel yazıları içinde işkence ve baskıları anlatanların ne kadar yer tuttuğuna ilişkin bir istatistik çıkarsaydık olağanüstü bir rakam elde edecektik. Hele bazı yazılar var ki işlevi yalnızca yılgınlık yaymak. Bakın *Demokrat Türkiye*'nin yayınladığı bir mektupta Çanakkale Cezaevini anlatan bir görüşü ne diyor:

"Hepsi tam bir paçavra işkence ile gıydikleri o elbiseler. Bembeyaz tenler, sıfır numara kafalar. Hepsi birer canlı cenaze gibiydi. ...in ayağında parçalanmış bir spor ayakkabı, pislikten görünmüyor. İçinde bir atlet üstünde Devlet babanın (!) verdiği numaralı lacivert takım. Hepsinin hali yürekler acısıydı... çok çökmüş. Gördüğümüz için çok sevindik, daha sonra da çok üzüldük. İnanır mısın daha etkisinden kurtulamadım. Hep gözümün önünde, sesi kulağımda." (*Demokrat Türkiye*, Aralık 1983)

Hemen altındaki cümle şöyle: "İçerdekiler bizlerden tek şey istiyorlar. Dört duvar arasında boğulmak istenen seslerini duymamızı, duyurmamızı..."

Bu cümle aynı zamanda birçok sol gazetenin işkenceleri, baskıları ne amaçla yazdığını da gösteriyor: İçerdeki devrimcilerin sesini duyurmak. Ama içerdeki devrimcilerin sesi böyle midir? Yukarıdaki mektup bu sesi de duyurmuyor. Kararlı devrimciler, komünistler cezaevlerinde hiç de bu anlatıldığı gibi zavallı değiller. En ağır işkenceler altındayken bile onların yüreklerinin pırıltısı gözlerine yansıdı, yansıyor.

Gericilik döneminde toplumsal psikolojiyi yükseltmek gere-

kirken devrimci, sol yayın organlarında bu çeşit tutum yılgınlığın durdurulmasına ve geriletilmesine hiç mi hiç yardımcı olmamıştır. Devrimci bir gazeteyi okuyan insan ufku genişleyerek kapatmalıdır son sayfa. Devrimci gazete canlandırıcı, savaşa çekici, ruh kazandırıcı olmalıdır.

Şurasını da görmek gerekir ki, bu çeşit yazılar polisin yaptığını halka sergileyelim derken daha kötü birşey yapıyor. Polisin yaptığının propagandasını üstleniyor. Bu kötü niyetle yapılan birşey değil, belki işçi basınının ilkelerini yeterince bilmemek, belki farklı sınıfsal bakış açısının yansımasıdır. Böyle olunca, hem verilmek üzere seçilen haberler, hem de haberlerin verilmesi bir kasvet kaynağı oluşturuyor ve baskı yapanların tam da istediği psikolojiyi yaymaya yarıyor. Bu tutumda, işçi sınıfının geleceğe güvenle bakan, olayları derinlemesine kavrayan keskin gözlerinin, bilimsel dünya görüşünün eksikliği yansıyor.

Gazetemiz *İşçinin Sesi* içeriğiyle ve diliyle faşist cuntanın başa gelişinden bugüne, işkenceler ve baskılar konusunu hiçbir zaman yukarıda eleştirdiğimiz örnekler gibi ele almadı. Hiçbir zaman dikkatleri bu yönde yoğunlaştırmadı, belgeler yayınlama vb. yollara gitmedi. Oysa ler ve de ilk fırsatta bunları en ayrıntılı biçimde partiye ilettiler. Parti tüm yoldaşların neler yaşadığını biliyor ama gazetede temcit pilavı gibi bunları yazıp bizim de yoldaşlarımız her türlü işkenceden geçmediler mi? Ya da yoldaşlarımız kendilerine yapılanları partiye anlatmadılar mı? Tam tersine tutuklanan tüm yoldaşlar ağır işkenceler gördürmüyor. Dönem değiştikçe, savaşım canlandıkça kuşkusuz işkenceleri, baskıları, *sorulması gereken hesaplar* olarak gündeme daha çok getireceğiz.

Lenin'in pratiği de aynen bunu gösteriyor. Çar otokrasisinin barbarlıklarıyla geçen gerici-lik yıllarında Lenin şunlar yapıyor, bunlar yapıyor diye bir bir anlatmıyor. Ne zaman ki gerici-lik dönemi çözülmeye, yığın savaşımı yükselmeye başlıyor o zaman Lenin de düşmanı sergilemenin gerektirdiği ölçüde, bunlardan söz ediyor.

Gazetemiz Marksist Leninist işçi yoluyla ve bunun verdiği güvene dayanan aydınlık diliyle kendini tüm yanlışlardan ayırıyor ve yayınıyla faşizmin karanlığını adeta yarıyor.

Nazım'ın bir şiirinde "Döğüşenler ölenlerin tutmaz yasını" der.

Tam notasını gelecek sayımızda sunacağımız marşımızın sözlerini genel yayılım hedefleri açısından bir kez daha yayımlıyoruz.

10. YIL MARŞI

Gelecek onun için savaşanların

Beste: Alan Bush
Söz: R. Yürükoğlu

Türkiye işçi sınıfı
ve emekçi halkımızın
Özgürlüğü için
Komünizm için
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Haydi kalk yoldaşım
Fabrikadan atölyeden
Sancağımız önde
Yürüyoruz kinle
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Anadoluda devrim
Çiçek olup açacak
Dünya devrimi için
Kanlarımız akacak
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Kızıl bayraklar
Dalgalanıyor artık
Silahları parıldıyor
Parıldıyor emekçinin
Parti sesleniyor
Bu son kavgadır yoldaşlar
Marks, Engels, Lenin
Haydi ilerleyin
Türkiye Komünist Partisi
Halkın öncüsü
Gelecek onun için savaşanların

Reformist örgütler işçi sınıfı için istemler öne sürerken burjuvaziye akıl hocalığı yapmayı elden bırakmıyorlar.

İş saatlerinin kısaltılması için çalışıyoruz

Almanya'daki sendikaların "haftada 35 saat" istemi ile yürüttükleri kampanya hem Almanya'da, hem de tüm Avrupa'da hararetli tartışmalara yol açtı. Tartışmalar işyerlerinden parlamentoya uzandı. İstem haklılığını göstermek için çeşitli nedenler öne sürülüyor.

Örneğin Alman Postacılar Sendikası, haftada 40 saat yerine 35 saat, yeni işyeri olanakları doğurur, diyor. Endüstri Metal Sendikası da iş saatlerinin kısaltılmasıyla işyeri kazanımı ve güvenliğinin daha iyi korunacağını, işsizliğin önlenebileceğini söylüyor. DKP'nin Şubat 1984'te yayınladığı *Stadtzeitung* gazetesi de, "haftada 35 saat ödenebilir" diye başlık koydu. Bu yazıda işverenin 40 saat için ödediği ücreti 35 saat için de ödeyebileceği rakamlarla açıklandı.

Bu örgütlerin, istemin haklılığı için başa koydukları nedenler, hep istemin toplumun bugünkü ekonomik ve siyasal

koşullarına uyup uymadığı noktasında birleşiyor. Bu nedenlerden, burjuvaziye böyle yapın, sizin de işinize yarar öğüdü verildiği açıkça gözleniyor. Öyle ya, işyerleri korunur, işsizlik önlenir, yeni işyerleri açılır, ayrıca burjuvazi 35 saat için aynı ücreti de verebilir.

İstemlerin, toplumsal çıkarlara uygun olup olmadığını değil de, kapitalizmin ekonomik, siyasal koşullarına uygun olup olmadığını başa alanlara, haftalık iş saati 35'e inince burjuvazinin işçiyi ücret ödeyip ödemeyeceğinin hesabını yapanlara Emine Engin yoldaşımızın *Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı* kitabında yazdıklarını okuyalım:

"Eğer biz, bir istemin uygulanabilirliğinden onun genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına değil de, ekonomik ve siyasal koşulların o günkü durumuna uygunluğunu anlıyorsak, bu tamamen yanlış bir ölçüttür.

"Gerçekçi istem ne burjuvazinin verebileceği, ne işçi sınıfının alabileceği ile kısıtlıdır." (Emine Engin, *Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı*)

İstem haklılığı için Endüstri Metal sendikasının öne sürdüğü ikinci sıradaki nedenler, çalışma gerginliğinin azalması, gelişen iş yükünün kısa iş saatiyle eşitlenmesi, işçinin daha az yıpranmasıdır. Üçüncü sıradaki nedenler de şunlardır: İşçi ve ailelerine kültürel ve toplumsal eylem için boş zaman yaratmak. Hızlı ve yüklü çalışmayı azaltmak. Çalışmayı daha insanca yapmak.

Hangi nedenle öne sürülüyor olursa olsun, aynı ücretle iş saatlerinin 35'e indirilmesi, işçiye yarayacaktır. Ama şunu çok iyi biliyoruz ki, teknolojik gelişmenin bugünkü düzeyinde 35 saat çok sınırlı bir istemdir. Kapitalizm yıkılsa, iş saatleri 35'in de çok altına düşer.

N. Kızılhanrak Frankfurt

Komünistler işçi hareketinin eylemlerinin, grevlerinin ön saflarında olmalıdır. Bir grev bitti, öğrendiğimiz derslerle yığınların içine.

Norddarm grevi ve öğrettikleri

Yoldaşlar, sizlere daha önce gazetemizde yer alan Norddarm greviden söz etmek istiyorum. İki ay kadar bir zaman aylıklarını alamayan işçiler 6.2.1983 tarihinden itibaren greve gittiler. Bizler grevin 4. gününden itibaren onların yanına ulaşabildik. Bu geç çalışmamızın nedeni üzerinde durmak istiyorum.

Bizlerde de Yürükoğlu yoldaşımızın deyimiyle "toptancı siyaset" anlayışı hakimdi. Yaptığımız tartışmalarda, yerel kavga, ekonomik demokratik mücadeleye katılma gerekliliği her zaman vurgulanmasına rağmen, bu çalışma bizlere yabancı ve deneyimimizin olmadığı bir konu olarak geliyordu. Sorunun nereden kaynaklandığını örgüt olarak çok iyi görebiliyorduk. Yürükoğlu yoldaşımızın "toptancı siyasete hayır" yazısıyla bu konu ve Almanya'daki ikili görevimiz daha iyi bilince çıktı. Yoldaşımız şöyle yazıyordu:

"Komünistler için sorun, bir çalışma düzeyini bir başkasıyla, genel siyasal çalışmayı yerel-ekonomik-kesimsel, demokratik çalışmaya desteklemek sorunudur" (İşçinin Sesi, Sayı:244)

İşte sorun bu ikili görevin birbirini tamamlayıcı olarak yürütülmesi idi. Greve de bu nedenle geç kaldık.

Grevciler sorunları ve neler yapılması gerektiği üzerine bir toplantı düzenlemişlerdi. Biz de bu toplantıya katıldık. Toplantıda grevde, neler yapabileceğimizi, örgüt olarak grevde nasıl yer alacağımızı söyledik ve somut öneriler yaptık.

Bu arada grevin başlamasından kısa bir süre geçmesine rağmen işçiler huzursuzdular. Birkaç gün daha devam edip olmazsa grevi bırakmak gerektiğini konuşuyorlardı. Bizler, örgüt olarak greve katıldığımız günden itibaren, işçilerden önce grev yerine varıyor, grevi başlatıyor, mangalı yakıyorduk. Sazımızla, sözümüzle, folklorumuzla, sabah çorbamızla sabah 8'den akşam 5'e kadar oradaydık.

Kısa bir süre sonra bu durum grevcileri derinden etkilemeye başlamıştı. Grev yerine geç gelenlere, örnek alınmamız gerektiği anlatılıyordu. Şu açıktı. Biz orada memur değildik, grevciydik. Kimliğimizi hiç saklamadan, açıkça komünistler olarak oraya gittik. Kısa bir zaman sonra asık suratlar yerini, candan sağlam arkadaşlıklara, güvene ve samimiyete bıraktı. Bu çok önemliydi.

Grevi içimizde hissettiğimizi, bu işi sonuna kadar götürece-

ğimizi ve kendilerini yalnız bırakmayacağımızı işçiler anlamışlardı. Tabii bunun mantıksal sonucu olarak işçiler, işçilerin gerçek çıkarlarını kimlerin savunduğunu, kimlerin bu uğurda savaştığını ve örgütlendiğini kendi kendilerine çıkarıyorlardı. Bu bir bilinç sıçramasıydı.

Burjuva basını da bu arada greve oldukça yer verdi. *Tercüman*, *Milliyet*, *Hürriyet*, grev yerine gelip röportaj yaptılar. "İşçi babası" rollerinde, *Tercüman* gazetesi ve Köln radyosu haberi "iki aydır aylıklarını alamayan 32 Türk işçisi açlık grevine başladı" başlığı altında verdi. Grevin bu şekilde tanıtılması onlar açısından ne yarar sağladı bilemeyiz, ama işçilerin burjuva gazeteleri ve burjuvalar hakkında nasıl yargıya vardıklarını biz de işçilerin kendi ağzından yazabiliriz: "Bunlar hep böyledir, sözde bizim hakkımızı savunurlar, gelip burada sıfırın altında 10 derecede beklemezler, bizimle birlikte savaşırlar. İşçi dostu geçinirler, patronları iyi tanırız biz". Evet yoldaşlar, onların ardından işçilerin ağzından dökülen kelimeler bunlardı. Daha bir sürü yazılabilir. Bunun yanısıra, Alman radyosu ve tüm gazeteleri grev haberini verdiler.

Bu arada, işçi basının görevlerini ve sorumluluklarını bir kalemde de olsa söylemeden geçemeyiz.

Burjuvaların, işçilerin eylemlerinden, mücadelelerinden pay çıkarıp, bu mücadeleyi sömürmelerine, varolan gerçekleri çarpıtmalarına izin vermemek gereklidir. Bu alanda işçi basını üzerine düşen görevi tam yerine getirmelidir. Hiçbir burjuva, işçilerin gerçek çıkarlarını yayın organlarında yansıtmaya cesaretini göstermez. Bu görevi ancak ve ancak işçiler arasında kök salmış işçi gazetesi yerine getirebilir. Proletaryanın basını, görevini yerine getirmese, burjuva basını iğrenç içeriğiyle ortalığa zehir saçmaya devam edecektir. Gazetemiz *İşçinin Sesi* bu anlamda burjuva basınına karşı kazanılmış önemli bir mevzidir. Gazetemizin daha geniş yığınlara ulaştırılması zorunludur.

İşçilerle aramızdaki ilişkiler iyice gelişince onlara güven geldi. "Bu iş daha gitmez, bırakalım" sözlerinin yerini başka sözler aldı: "Devam etmek gerekir, daha sıkı örgütlenmek gerekir, örgütlenmeden hiçbir şeyi başaramayız, haklarımızı ancak mücadele ederek alabiliriz, bizim burada başlattığımız küçük grev yarınlarda (Almanya'nın bugünkü şartları gözönünde bulundurursak)

başka büyük grevlere, mücadelelere ışık tutabilir. Bizler mücadeleden vazgeçip patronları sevindirmeyelim sözleri kulaktan kulağa dolaşıp bildirilere girdi.

Şunu her işçi çok iyi öğrenmişti ki, bu sorun sadece burada grev yapan 32 Türkiyeli işçinin sorunu değil dünyanın dört bir yanında yaşayan milyonlarca işçinin sorunudur.

Tabii bu arada en önemli sorun yaşamın kendisiyle birlikte işçilere bu fikirleri kavrayabilmek, öğretebilmektir. Bunu başaramasaydık, belki de amacımıza ulaşamayacaktık. Biz bunu başardık.

Bu arada grevin boyutları da oldukça büyümüştü. Hemen hemen bütün anti-faşist akımlar ve partilerden destekler, mesajlar ve mali yardım geliyordu. Bu yardımlar da işçileri daha ileri iten, cesaretlendiren bir işlev görüyordu. Tüm bu gelişmeler grevin tansiyonunu oldukça yükseltti.

Alman Sendikalar Birliği (DGB), iş kolundaki sendika NGG grevi desteklediğini bildirdi, bu sorunla ilgileceğini ve maddi manevi destekleyeceğini söyledi. İşçilerin grevden önemli bir kazanımları da sendikalaşmanın önemini kavramalarıdır. Sendikanın işlevi, işçinin hakkını savunmak, burjuvazinin rastgele hakaretlerini önlemek, burjuvaziye karşı birliği kurmak, işçilerin gücünü küçük küçük parçalara bölmek yerine birleştirmektir. Bu genel anlayış işçilerin aldığı önemli kazanımlardandır. Bunun yanında, sendikanın görevlerini gerçek anlamda yapabilmesi için devrimci, komünist işçilerin sendika yönetimine getirilmesi gerektiği, bunun aynı zamanda sınıf savaşının burjuvazinin kanallarına akıtılmaması için en iyi önlem olduğu, işçilerin eylem içerisinde kavradıkları önemli başka bir anlayış oldu.

Yine değinmeden geçemeyeceğimiz konulardan birisi de Alman demokratik kamuoyunun bu grevdeki duyarlılığıdır. Özellikle yeşillerin *TAZ* günlük gazetesi, sürekli haberleriyle önemli bir işlev gördü. Grevdeki tutarlı tutumumuzla Alman demokratik kuruluşları üzerinde önemli bir etki bıraktık. Beraber çalışma teklifleri aldık, beraber çalışma teklif ettik, çeşitli insiyatif ve kuruluşlarla beraber çalışmanın platformunu yaratabilmek için çaba sarfettik ve bu çabanın da meyvesini aldık. Bu ilişkiler sayesinde bir sürü olanak açıldı ve yerel çalışmanın, kavganın içine girebildik. Bu yolla biz de eylemin içinde sorunların nasıl çözüldüğünü, hareketlenmenin, boş durmanın vararlarını bir kez

daha ama "yaşamda" kavrayarak öğrenerek çıktık.

Grevin boyutları günden güne büyüyordu, grev komitesi grevin daha üst bir aşamaya sıçraması ve sesini daha da duyurabilmesi için bir yürüyüş kararı aldı. Kötü hava şartlarına rağmen katılım olumlu sayılabilecek düzeyde idi. Yürüyüşte işçileri görmek gerekiyordu. "İşçiyiz, güçlüyüz, devrimlerde öncüyüz" sloganını vargüçleriyle haykırıyorlardı. Onlar sorunun çözümünü çoktan kavramışlardı.

Aman komünizmden söz açmayın, devrim sözünü ağızınıza almayın, yığınlar kaçır, işçiler kaçır, gibi fikirlere, işçilerin bu davranışı önemli bir yanıttır. Bu anlayışla, bizler bir yere varamayız, işçi kuyrukçuluğu yaparak bir yere varamayız. Yığınlara gerçek siyasal kimliğimiz ile gitmeliyiz. Yığınlara devrimci fikirler, doğru fikirler ancak bu yolla götürülebilir. Bizim yığın çalışmamız böyle olmalıdır. Demagojik, ürkek, yığınlardan korkan, onlara güvenemeyen çalışmayla bir yere varamayız. Küçük burjuva sağ ve sollarının yalpalamalarını zor ve çetin koşullarda iyi görebilmek gerekiyor. Bunlara karşı tutarlı bir mücadele vermezsek bir bütün olarak bu anlayış işçi sınıfı hareketine zarar verir. Yürüyüşten çıkaracağımız en önemli derslerden bir tanesi de budur.

İşçi hareketlerini, eylemlerini, grevlerini komünistler yönlendirmelidirler, öncülük etmelidirler, patronların karşısına işçilerin gücünü tek yumruk olarak koymalıdır. Bu grevde bunu somut olarak yaşadık. Mücadeleden vazgeçmeyeceğimizi anlayan patron masaya oturmayı kabul etti, anlaşmak istediğini bildirdi.

Yığınlara gerçek siyasal kimliğimizle gitmeliyiz. Yığınlara devrimci fikirler, doğru fikirler ancak bu yolla götürülebilir. Bizim yığın çalışmamız böyle olmalıdır. Demagojik, ürkek, yığınlardan korkan, onlara güvenmeyen bir çalışmayla bir yere varılmaz.

1. Ödenmeyen paraların ödenmesi.
2. Çıkışların geri alınması.
3. İşyeri koşullarının düzeltilmesi.

Bunlar için yapılan grev işçilerin zaferiyle bitti. Patron bütün istemleri kabul etmek zorunda kaldı. Bunun yanında ayda 1300 DM'den (brüt) aşağı aylık alanlara 65 DM zam yapıldı. İşe başladıktan sonra 6 hafta içinde hiçbir işçiye çıkış verilmeyecekti. Eğer çıkış verilirse haftalık 250 DM tazminat ödenecekti. Cumartesi çalışma ve mesai zorunluluğu kaldırılacaktı. En önemli kazanımlardan birisi daha: Önce oluşturulamayan işçi temsilciliği oluşturuldu, tüm işçiler sendika üyesi oldu.

Grevi işçilerle yaptığımız bir eğlence ile bitirdik. Grevden çok şeyler öğrendik, öğrettik.

Buradaki kavganın üzerine oturabilmenin, kök salabilmenin en geçerli yolu işçilerin içinde örgütlenmekten geçiyor.

"Global, toptancı bir siyasal çalışma yerine, yerel çevresel sorunların üzerine oturmuş, oralarda odaklanmış, oralardan genel devrim kanalına akan bir çalışma gerekiyor." (İşçinin Sesi, R. Yürükoğlu, sayı:244)

Yapılması gereken budur.

"Halk yığınlarındaki dağınık geri çekilmeyi önce düzenli duruma sokmak ve durdurmak, giderek onları açık yığınsal savaşıma çekmek, onların somut ekonomik, siyasal istemlerinden kalkan ve bu istemleri faşist cuntanın devrimle yıkılmasına bağlayan bir yığın çalışmasıyla olanaklıdır. Bu, oportünistlerin yaptığı gibi siyasal tutumumuzun yığın psikolojisine bağımlı kılınması anlamına gelmez." (TKP II. Leninciler Konferansı Kararları — 1981, s.94-95)

İşte küçük burjuvaların yapamadıkları, yalpaladıkları nokta tam da burasıdır. Biz bunu yapacağız.

Bizler partimizin komünist disiplinini, örgütlenmesini, ideolojisini yaşamın her alanında uygulamalıyız. Aldığımız görevlerde, çalışma alanlarımızda yoğunlaşarak en yüksek verimi elde etmeliyiz. Yığın çalışması partimizin geniş yığınlar üzerinde etkisinin artması anlamına gelmektedir. Durgunluk, pasiflik, hem militan bir ideolojinin yaşama geçirilmesini getiriyor, hem meydana oportünistlere, küçük burjuvalara bırakıyor.

Grev bitti, öğrendiğimiz derslerle greve devam...

Yılmaz Küçük, Hamburg

Halklar emperyalist zinciri parçalayacak

Emperyalist sistemin çelişkileri zayıf halkalarda toplaşıp azgınlaşıyor. Geçiş kuşağı dediğimiz bu ülkelerde bir yandan da yayılmacılık eğilimleri güç kazanıyor. Bu koşullarda demokratik bir savaşım odağı olan barış savaşımını emperyalist hedef şaşırtmacılardan ve oportünistlerin bilinç bulandırıcılığından kurtarmanın önemi artıyor. İşçi sınıfının komünizm uğruna savaşımı halklara kurtuluş yolunu gösteriyor.

Bu yazı Norveç İşçi Muhabir Gurubu'nun İşçinin Sesi 10. Yıldönümü için yürüttükleri eğitim çalışmasının ürünüdür.

Emperyalizm, barış ve sınıf savaşımı

Emperyalizm kapitalizmin son aşamasıdır. İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra sömürü yönteminde bazı gelişmeler oldu. Son dönemde emperyalistler bazı endüstri dallarını az gelişmiş ülkelere taşıyorlar. Nedeni ise az gelişmiş ülkelerde emek, ham madde ve enerjinin ucuz olmasıdır.

Endüstrinin yer değiştirmesi, emperyalist devletle emperyalist tekeller arasında çelişkilere yol açıyor. Emperyalist devlet, endüstrinin yurt dışına taşınmaması için sınırlamalar getiriyor. Emperyalist tekellerin süper kârları artarken devletin kazancı azalıyor. Emperyalist devletler, tekelleri ülkede tutmak için kolaylık sağlıyorlar.

Dünya sosyalist sisteminin varlığı, emperyalistler arasındaki çelişkileri daha da azdırıyor. Emperyalizmden kurtulmak, tek tek ülkelerde devrim yapmakla olur. Barışın önünde engel emperyalizmdir. Kapitalizmin doğası, barışa tehdit oluşturur.

Emperyalistler, kendilerini ne kadar barış sever göstermeye çalışırsa çalışsınlar, saldırganlıkları dünya halklarının gözünden kaçmıyor. Milyonlarca halk nükleer silahlara karşı sokaklara döküldü. Aslında bu hareket, pasifist bir karakter taşıyor. Savaşın nedeninin kapitalizm olduğu göz ardı ediliyor. Bu ülkelerdeki komünist partileri görevlerini yerine getiremiyorlar. Barış savaşımını sınıf savaşımından kopartıyorlar. Dün atom silahları yerleştirilsin diyen sosyal demokratlar bugün karşı görünüyorlar. Onlar hiç bir zaman barıştan yana olmamışlardır. İşçi sınıfının baskısı karşısında barış sever görünmek zorunda kalmışlardır. Komünistlerin barışın önünde engel olarak kapitalizmi görmekteler. Komünistlerin görevi, halklara pasifist hareketlerin barışın sağlanmasına yetmediğini, kalıcı barışın devrimlerle kazanılabileceğini göstermektir.

Dünyada sınıf savaşımı gitgide keskinleşmektedir. Kapitalizmin eşitsiz gelişme yasası nedeni ile kapitalist ülkeler arasında derin farklılıklar var. Emperyalistler, kendi işçi sınıflarında burjuvalaşmış bir kesim yaratmıştır. Bu nedenle bu ülkelerde sınıf savaşımı daha yavaştır. Emperyalist ülkeler kendi işçi sınıflarına bir sus payı verebilmiştir ama az ve orta derecede gelişmiş ülkeler işçi sınıfına bir şey verememektedir. Geçiş kuşağı ülkelerinin emperyalistleşme çabaları boşa çıkmak-

tadır. Tek çare kendi işçi sınıfını daha fazla sömürmektir. Bu gibi ülkelere emperyalizmin zayıf halkaları diyoruz. Zayıf halkalarda işçi sınıfının yaşam koşullarının kötüleşmesi, toplumsal kargaşalık kapitalizmin çelişkilerini keskinleştiriyor. Zayıf halkalardaki işçi sınıfı eskisinden daha güçlü bir şekilde düşmanını yenmek için hazırlanıyor.

Yayılmacılık

Kapitalizm doğası gereği yayılmacıdır. Sermayesini büyütebilmek, kârlarına kâr katabilmek için her yola başvurur. Bunun en yakın ve en açık örneği, Türkiye kapitalizminin son yıllardaki yayılmacılık siyasetidir. Kendi ekonomik bunalımını çözemeyen kapitalizm, devrimci durumu bastırmak için faşizmi ordu eliyle işbaşına getirmiştir. Faşizm, halkların sorununa bir çözüm getirmezen, tekellerin istemleri doğrultusunda yol almıştır. Emperyalizm ağı içinde kendi halkını soyup sömüren tekeller artık ürettikleri malları kendi halkına satamaz duruma gelmiştir. Bu durum ise onun dışarıya açılmasını yani yayılmacılık istemlerini gündeme getirmiştir.

Aslında Türkiye kapitalizminin yayılmacılık istemi yeni değildir. Daha cumhuriyetin hemen ertesinde, Türkiye Kürdistanı birkez daha işgal edilip iç sömürge yapılmıştır. Türkiye kapitalizmi, Kürt halkının en küçük bir kıpırdanmasını kanla bastırmıştır. En son olarak 1983'de Irak hükümetiyle ortaklaşa Güney Kürdistan'a yapılan saldırı, Türkiye burjuvazisinin yayılmacı amaçlarını bir kez daha göstermiştir. Tek taraflı olarak bağımsızlık ilan ettirilen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, buna en güzel örneklerden birisidir. "Bağımsızlık" ilanı, Kuzey Kıbrıs'ın Türkiye'nin 68'ci ili olması yolunda atılan son adımlardan biridir.

Avrupa ülkelerinin uyguladığı gümrük duvarları ve büyük emperyalist tekellerle rekabete girememesi nedeniyle, Türkiye burjuvazisi gözlerini Ortadoğu'ya dikmiştir. "Kerkük, Musul, soydaşlarımız" yaygarası, onun ilk fırsatı Ortadoğu ülkelerinden birisine saldıracağını göstermektedir. Türkiye burjuvazisinin varlığı bölgede her zaman bölge barışını tehdit edecektir.

Gazetenin komünist partisinin örgütlenmesindeki rolü

Komünist parti, kapitalizmi devrimle yıkmak amacını taşıdığı için bu düzene göre özde her zaman ilgaldır. Burjuvazi, egemenliğini tehlikeye düşürecekse komünist partisine legalite tanımaz. Zaten devrimci işçi sınıfı, legal bir parti için değil, erk için savaşır. İşçi sınıfının bu savaşta ideoloji ve örgütten başka silahı yoktur.

İşçi sınıfının siyasal örgütü komünist partisidir. Komünist

malarımızı hızlandırıyoruz.

İşçinin Sesi ve Türkiye solu

Türkiye'de, faşist cuntadan evvel, sol harekette birçok örgüt vardı. Bu örgütlerden bir kısmı ideolojik ayrılıklardan, büyük çoğunluğu ise küçük çıkarlardan ve yapay çekişmelerden doğmuştu. İdeolojik bir birliğe dayanmayan bu örgütlerde eylemsel bir birlik de yoktu. Solun bu durumu gericilerin işine geliyordu. Toplu bir güç gösteremeyen sol hareket, gericiliğe karşı bir alternatif oluşturamıyordu.

Türkiye'de devrimci durum yaşanırken, faşistlerin silahlı baskıları yoğunlaşırken, menşevikler, halkı pasifize etmekle uğraşıyorlar. Maraş'ta, Tarsus'ta faşistler, polis-ordu saldırırken, menşevikler silahlı direnişi durdurmak için uğraşıyorlar. Kimi yerlerde, menşevik yöneticilerin pasifize etme çabalarına karşın tabandaki kitle hayatın zorlamasıyla faşistlerle çatışmalara girdi. Menşevik yöneticiler "kızıl balyoz" kampanyalarıyla silahlı İşçinin Sesi yanlısı komünistlere yönelttiler. İnanc yolda-

şımızı öldürdüler.

12 Eylül faşist darbesinden sonra sınıfsal kökeni ve ideolojisi küçük burjuva olan birçok örgüt dağılıp yok olma noktasına geldi. Menşevikler, MHP'nin kapatılmasıyla cuntanın faşist olmadığını ilan ettiler. Cuntaya neden faşist demediklerinin kitabını yazdıktan kısa bir süre sonra, faşist cuntaya faşist demek zorunda kaldılar. Yönetime çöreklenen partizan kılığı ne olduğu belirsiz bir toplantıyı Türkiye işçi sınıfına, devrimci harekete 5. kongre diye yutturmaya kalkıştı.

12 Eylül öncesinde sol hareket çözümsüzlük içinde birbirine düşmüşken, İşçinin Sesi, dipdiri siyasetiyle ortaya çıktı. Menşevikler U-2'ler konusunda Evren'in "anti-emperyalist"liğini göklere çıkarırken, İşçinin Sesi, "Türkiye'ye faşizm gelecektse bu yoldan gelecek, yani büyük ulusal kahramanlıklar yoluyla" diye tehlikeyi haber vermişti.

İşçinin Sesi, gericilik yıllarında da doğru siyaseti ve örgütlenme anlayışıyla öncülük yeteneğini başarıyla geliştirdi. Devrim propagandası ve hazırlığını inatla ve tutarlılıkla sürdürdü.

Şan olsun halkın yiğit evlatlarına!

ŞİMDİ DE MAMAK DİRENİYOR! EYLEM 40. GÜNÜNDE!

Başkent Ankara'da burjuvazi büyük bir telaş içindedir. Mamak cezaevinde devrimci tutukluların yiğit direnişi kararlı bir biçimde sürüyor, yükseliyor ve ortamı giderek daha çok etkiliyor.

Tek tip elbise, dayak gibi baskılara karşı Mamak'ta ocak ayı içinde direniş olmuştu. Buna karşı idare vahşice saldırıya geçti. 10-15 devrimciyi komalık etti. Direnişin yine de sürmesi ve ailelerin girişimleri sonucunda idare bazı istemleri kabul etmek zorunda kaldı ve bir hafta süren direniş son buldu.

Açlık grevi 40. gününde

Direniş bitince idare sözlerini tutmadığı gibi, baskıları daha da yoğunlaştırdı. Kantin yasağı, mektup yasağı, temmuz-ağustos aylarına kadar görüş yasağı vb. kondu. Artan bu baskılara karşı, devrimci tutuklular yeniden direniş geçtiler ve açlık grevi başlattılar. Eylem 20 Şubat dolaylarında, önce bazı koğuşlarda başlatıldı, 5-6 gün sonra 550 devrimci tutuklu da eyleme katıldı. Katılanların çoğunun Dev-Yol, TKP-resmi, TKP-İşçinin Sesi üyesi olmakla "suç"lanan tutuklular oldukları bildiriliyor. Açlık grevi 32-40 gündür sürüyor. 40'ı aşkın devrimci Gülhane ve Mevki hastanelerine kaldırıldılar. Ara-

larında Meltem Tanzok, Nasuh Tuncer, Fahri Demiröz ve Mustafa Mit adlı tutuklular da vardır.

İdare yine vahşice saldırıya geçerek direnişi kırmaya çalıştı. Dayak, su sıkma gibi olağan yöntemler yanı sıra bu kez bir de aç bırakılmış köpekleri devrimcilerin üzerine salma yöntemi uyguladılar. Böyle yaparak kendi gerçek yüzlerini, kendilerine yaraşan yerin hangi canlılar arasında olduğunu sergilemekten öteye gitmediler. Direniş coşku ve kararlılıkla sürdü.

Örneğin, TKP İşçinin Sesi örgütünün üst yöneticilerinden olmakla "suç"lanan Mehmet Uğur açlık grevinin 37. gününde ancak iki askerin kolları arasında görüşe çıkabilmiştir. Görüşte içerde baskı uygulandığını duyurduğu için askerlerden yumruk yemiştir. Yine de gözlerinin içi parıldıyor, yüzü gülüyormuş ve kendisi "biz çok iyiyiz" diyor-muş. Direnişteki devrimciler "iyidirler", coşku ve kararlılıkla eylemi sürdürüyorlar.

Bu arada, köpeklerin yanı sıra faşistleri de devrimcilerin üzerine sürmeye çalıştılar. Herhalde bu gibi işler için cezaevinde tutulan bir grup faşist "tutukluyu" B Blok 7. koğuşa devrimcilerin arasına aktardılar. Devrimciler de faşistleri istemediklerini faşistlere gösterdiler. Bunun üzerine idare

devrimcilere saldırdı. Olay çıktı. Yaralananlar oldu. Açlık grevinde olan bir grup devrimci de bu nedenle hastaneye kaldırıldılar. Aralarında, İsmail Yırtıcı da bulunmaktaydı.

Ölüm orucu da sürüyor

İdarenin hiçbir baskısı direnişi ne kırabilirdi, ne de zayıflatabildi. Tam tersine devrimciler uygulanan baskıları çıkarıldıkları duruşmalarda bağıra bağıra protesto ettiler. Buna "kızan"(!) idare, açlık grevindekilerin içmesi gereken şekerli su ve tuzlu suyu vermez oldu. Devrimciler de, "o zaman bu ölüm orucudur" dediler ve bazı haberlere göre, A Blok'tan 20, B Blok'tan 10 devrimci açlık grevini ölüm orucuna dönüştürdüler.

Yaklaşık 20 Mart'tan beri ölüm orucu da kararlılıkla sürüyor. İstekler faşistlerle koğuşların ayrılması ve baskılara son verilmesidir. Ölüm orucunda olan devrimcilerden bazıları son günlerde hastaneye kaldırıldılar. Bunlar arasında, TKP-İşçinin Sesi'nden olmakla "suçlanan" Abdullah Yılmaz'ın da bulunduğu, ayrıca Dev-Yol'dan olmakla "suçlanan" Bünyamin İnan adlı tutuklunun durumunun ağır olduğu bildirilmektedir.

İdare ölüm orucundan sonra

da baskıları tırmandırmaya çalıştı. Ölüm orucundakileri sürükleyerek sayıma çıkardı. Kadınların bulunduğu A Blok'una son iki üç gündür hiç su verilmiyor. Bazı koğuşlara hâlâ görüş yasağı uygulanıyor. Öte yandan direnişin kararlılığı ve olayın yarattığı geniş etki, toplandığı giderek aktifleşen yığın desteği karşısında aynı zamanda idare geri çekilmeye başladı. Örneğin mektup ve kitap yasağı gevşemiş, Zemin 4'te ve başka bazı koğuşlarda görüş yasağı kaldırılmış.

Eylem büyük bir başarıyla sürmekte, devrimcilerin kararlı tutumu, tüm baskılara karşın gülen yüzleri, parlayan gözleri ve eylemin halka halka genişleyen etkisi burjuvaziye korku salmaktadır.

Eylemin etkisi, burjuvazinin korkusu büyüyor

Eylem her alanda çok geniş yankı yapmaktadır. Mamak cezaevi, Gülhane ve Mevki hastaneleri önünde büyük kalabalıklar toplanmıştır. Gelen geçen askeri araba durdurulmaktadır. Devrimci tutuklularla dayanışma ve baskıları protesto giderek daha örgütlü bir nitelik almaktadır.

Demokrat avukatlar da, 23 Mart'ta yaptıkları toplantıda

cezaevlerindeki durumu görüşmüşler, Genel Kurmay'a ve cezaevi idaresine bir dilekçe göndermişlerdir. Dilekçede açlık grevine, ölüm orucuna neden olan sorunların çözülmesi istenmektedir.

Tepkiler çoğaldıkça burjuvazi telaşa kapılmaktadır. Eylemden etkilenmesinler diye Mamak'taki kadrolar sürekli değiştirilmektedir. Örneğin, 5 Mart'ta tam kadro değişim yapılmıştır. Son günlerde Mamak müdürü de değiştirilmiş, böylece aynı zamanda suç eski müdüründü izlenimi yaratılmak istenmiştir. Şimdilik, bu izlenimi "kanıtlamak" için Mamak'ta dayak genel bir uygulama olmaktan çıkmıştır. Ayrıca, Genel Kurmay bir "teftiş" (?) heyeti atamıştır. İçlerinde iki generalin de olduğu heyet Mamak'taki durumu teftiş etmiştir! Teftiş edilmeye muhtaç baba, nerede kaldı teftiş edile!

Burjuvazi ciddi bir korku içindedir. Cezaevlerindeki devrimcilerin şanlı, yiğit eylemleriyle dayanışmayı yükseltmek önünde gelen bir görevdir. Bu eylemler toplum çapında, büyük önem taşımaktadır. Devrimci tutukluların başkaldırıları, barut fıçısını tutuşturacak ateş, açık yığın savaşımının patlak vereceği odak olabilir. Şan olsun halkımızın yiğit evlatlarına!

MAHKEME TUTANAĞI

Tek tip elbise giymeyi redd ediyoruz

İstanbul TKP davasında bazı "sanıklar" tek tip elbise giymeyi reddettiler. Aşağıda, olayla ilgili iki celsenin tutanaklarından bölümler yayınlıyoruz. Savcının iddianamesinde, tutanakta adı geçenlerden Hikmet Esen, Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi Üst Büro üyesi Akbulut olmakla, Hayri Bökü Türkiye Komünist Partisi Eşgüdüm Komitesi üyesi olmakla, Ali Poyraz, TKP-İşçinin Sesi İstanbul örgütü üyesi olmakla ve Adil Demirci de TKP-resmi üyesi olmakla "suç"lanıyorlar.

Duruşmanın bırakıldığı belli gün ve saatte ... mahkeme salonunda toplandı. Oturum açıldı, yoklama yapıldı. Metris Askeri cezaevinden getirilen tutuklu sanıklar... ile, Sağmalcılar cezaevinden getirilen sanıklar... yerlerine alındılar. Diğer tutuklu ve tutuksuz sanıklar gelmediler. Sanık vekillerinden... de yerlerine alındılar. Gelen sanıkların ve vekillerin... karşı gelmeyen diğer sanıkların ve vekillerin yokluğunda ağıktan duruşmaya başlandı.

"Sanıklardan Ali Poyraz, sanık Hayri Bökü'nün üzerindeki giysileri çıkarmış oldukları görüldü.

"Sanıklardan Hikmet Esen'in de cezaevi tarafından giydirilen üst giysisini de çıkardığı diğer iki sanığın beyaz atlet fanilalarıyla kaldıkları görüldü. Kendilerine ikaz edildi. Giysilerini giymediler.

"Sıkıyönetim As. savcısından görüşü soruldu: 353 K.K.nın 143. maddesi gereğince kıyafeti uygun görülmeyen yukarıda ismi geçmiş üç sanık bir dahaki celseye usulüne uygun şekilde huzura gelmediği takdirde duruşmaya gıyabında devam edileceğinin kendilerine ihtar ile şu anda duruşmadan çıkartılmala-

rına karar verilmesi mütalaasındayız, dediler.

"Sanık Hikmet Esen vekili Av. Yusuf Demir. Savcılığın görüşü ile ilgili olmak üzere söz verildi. Müvekkilinin duruşmadaki davranış hakkında savcılığın talebi üzerine karar verilmemesinden önce müvekkilinden bu davranışının nedenlerinin sorulmak suretiyle karar verilmesini talep ediyoruz dedi.

"Hayri Bökü vekili Avukat İbrahim Öcal müvekkilinin ve diğer tutukluların hükümlü olmadıklarını tek tip elbise giydirilmesinin herhangi bir yasaya dayanmadığını belirterek bu konuda müvekkilinin görüşü alındıktan sonra karar verilmesini talep etti.

"Sanık Hikmet Esen'den soruldu: Bizim mahkumlar gibi tek tip cezaevi elbisesi giymemiz mahkeme hey'etine karşı değildir. Bununla ... mahkeme hey'eti bizi bu kılık ve kıyafette gördüğü zaman dolayısıyla etki altında kalacaktı. Ayrıca tutuklulara mahkum elbisesi giydirilmesi de adalet kavramlarına ters düşmektedir. Bu nedenle bu davranışta bulunduk. Bana verilen bu elbiseyi giymek istemiyorum" dedi.

Sanık Hayri Bökü. "Avuka-

tım hukuki konulara temas etti. Tektip elbiseyi mahkumlar gibi giymek istemiyorum. Bu davranışım mahkeme hey'etine karşı değildir. Huzurda elbisemin üst kısmını çıkarmamın nedeni cezaevi idaresini protesto etmektir." Bu nedenle giymeyeceğini söyledi.

"353. S.Y.nın 143. maddesi okundu:

"Sanıklara ihtar edildi.

"Sanıklar yapılan ihtar rağmen giyinmediler.

"GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

Mahkeme huzurunda üzerlerindeki giysileri çıkarmak suretiyle mahkeme hey'etine karşı davranışta bulunan ve yapılan ihtar okunan ilgili madde hükmüne rağmen giyinmemekte ısrar eden sanıklardan Hikmet Esen, Hayri Bökü, Ali Poyraz ve bu sanıkların vekillerinden Avukat Yusuf Demir, Avukat İbrahim Öcal'ın duruşmadan ve salondan çıkartılmasına istem gibi oybirliğiyle karar verildi. 26.1.1984.

* * *

"Geçen celse duruşmadan çıkarılan sanıklar Hikmet Esen, Hayri Bökü ve Ali Poyraz'ın yine aynı şekilde şort ve donla saygısız tutum ve davranış içerisinde duruşma salonunda

hazır bulundukları. Sultanahmet cezaevinden getirilen sanık Adil Demirci'nin de onlara uygun şekilde olduğu, görüldü.

"Sıkıyönetim Savcısından görüşü soruldu: Geçen celse ilk 3 sanık için 353 S. Kanunu 143. maddesinin tatbiki istenilmiş idi. İhtara rağmen yine aynı şekilde geldikleri görülmekle Hikmet Esen, Hayri Bökü ve Ali Poyraz'ın 143. maddenin tatbiki suretiyle duruşmadan çıkartılıp yargılanmalarının yapılarında yapılması 4. sanık Adil Demirci hakkında ilk defa bu celseye kilotla gelmekle kendisine ihtar yapılarak 143. maddenin tatbiki edileceğinin hatırlatılması görüş ve mütalaasındayız dedi.

"GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ.

Sanıklar Hikmet Esen, Hayri Bökü, Ali Poyraz hakkında geçen celse alınan ara kararına ve yapılan ihtar rağmen bu celsede giysilerini çıkarmak suretiyle don şort gibi giysilerle mahkeme hey'eti huzuruna çıkmış oldukları, bu tutum ve davranışlarında nasır oldukları anlaşıldığından 353 S.Y.'nin 143. maddesinin 6. ve 7. fıkraları hükmü uygulamak suretiyle bu sanıkların duruşmadan ÇIKARILMALARINA, ve hakların-

daki yargılamanın yokluklarında yapılmasına...

"Sanık Adil Demirci'nin ilk defa bu celse şortla gelmek suretiyle saygısız tutum ve davranışta bulunduğu görüldüğünden 143. madde uyarınca kendisine bir daha aynı şekilde duruşmaya geldiği takdirde duruşmadan çıkarılacağı ve yargılamanın yokluğunda yapılacağı 353 S.Y.'nin 143. maddesi uyarınca kendilerine ihtar edilmesi suretiyle bugünkü celseden ÇIKARILMASINA istem gibi oybirliğiyle karar verildi. 21.2.1984

"Sanıklar Hikmet Esen, Hayri Bökü ve Adil Demirci başkan tarafından duruşma salonundan çıkarıldılar.

"(...)

"12. Tutuk sanıkların suçlarının mahiyetine, dosya içeriğine ve delil durumuna göre tutuk hallerinin DEVAMINA tahliye taleplerinin REDDİNE, Bu celse duruşmadan çıkarılan tutuk sanıklar Hikmet Esen, Hayri Bökü, Ali Poyraz haricindeki sanıkların duruşmaya getirilmeleri için ilgili cezaevi müdürlüklerine müzekkereler yazılmasına... oybirliğiyle karar verildi. 21.2.1984"